

ТОВ „АУДИТОРСЬКА ФІРМА „ЛИСЕНКО”

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 4169
ЄДРПОУ 35796588, п/р № 26001026242001 в ПАТ „Альфа-Банк”, м.Київ, МФО 300346
36020, м.Полтава, вул. Гоголя,12,к.506, тел. 050 558 28 71

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Адресат

- Акціонери та керівництво ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ СТАЛЕЛИВАРНИЙ ЗАВОД» (скорочено ПАТ «КСЗ»);
- Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР).

I. ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ СТАЛЕЛИВАРНИЙ ЗАВОД» (скорочено ПАТ «КСЗ») (ЄДРПОУ 05756783, місцезнаходження: вул. Івана Приходька, буд. 141, м. Кременчук, Полтавська обл., 39621, надалі – Товариство в усіх відмінках), що складається з:

- Балансу (Звіту про фінансовий стан) на 31.12.2018 року (Форма №1);
- Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) за 2018 рік (Форма №2);
- Звіту про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2018 рік (Форма №3);
- Звіту про власний капітал за 2018 рік (Форма №4);
- Приміток до фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року ПАТ «КСЗ», складеної відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик та іншої пояснювальної інформації.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан ПАТ «КСЗ» на 31 грудня 2018 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Товариства згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Облікові оцінки, в тому числі за справедливою вартістю

Аудитор вважає, що питання облікових оцінок і застосування управлінським персоналом при цьому оціночних суджень та припущень, які впливають на величину активів, відображених у звітності, є одним із значущих для аудиту.

Ця проблема вирішувалася наступним чином:

Аудиторами були виконані процедури перевірки облікових оцінок, застосованих управлінським персоналом Товариства згідно МСА 540 «Аудит облікових оцінок, у тому числі облікових оцінок за справедливою вартістю, та пов'язані з ними розкриття інформації» з метою оцінити обґрунтованість облікових оцінок, ґрунтуючись на знанні бізнесу клієнта і того, чи узгоджується оцінка з іншими аудиторськими доказами, отриманими у процесі аудиторської перевірки.

Інформація щодо застосованих Товариством методів оцінки щодо різних груп активів та зобов'язань наведена у Примітках до фінансової звітності за 2018 рік, які перевірялися аудитором.

Вплив на елементи фінансової звітності оцінок та припущень управлінського персоналу розкрито в Примітці 11 «Істотні судження і джерела невизначеності у оцінках» до фінансової звітності ПАТ «КСЗ» за 2018 рік. Також Товариством в Примітці 33 «Розкриття інформації щодо облікових оцінок фінансових інструментів. Оцінки за справедливою вартістю та амортизованою собівартістю» розкрита інформація згідно вимог МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю».

Інші питання

Аудит попередньої фінансової звітності, складеної за МСФЗ, ПАТ «КСЗ» за рік, що закінчився 31 грудня 2017 р., був проведений іншим аудитором, який 26 вересня 2018 року висловив немодифіковану думку щодо цієї фінансової звітності.

Інша інформація

Управлінський персонал Товариства несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація, отримана на дату цього звіту аудитора, є Звітом з управління, складеним згідно вимог частини 7 статті 11 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (із змінами) (Закон від 16.07.1999 № 996-XIV) та «Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління», затверджених Наказом Міністерства фінансів України від 07.12.2018 року № 982, а також проектом Регулярної річної інформації, що розкривається та подається до НКЦПФР згідно вимог Рішення Національної Комісії з цінних паперів та фондового ринку від 03.12.2013 N 2826 «Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2013 р. за № 2180/24712 (із змінами) (надалі - Положення № 2826 від 03.12.2013), включаючи розкриття інформації у відповідності до вимог статті 40 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 року

№ 3480-IV (із змінами), в тому числі Річний звіт керівництва, який є частиною річної інформації про емітента згідно статті 40-1 цього Закону, а також є складовою Звіту з управління, що подається разом із фінансовою звітністю згідно Закону від 16.07.1999 № 996-XIV.

Регулярна річна інформація, що розкривається та подається до НКЦПФР, включає перевірену аудитором фінансову звітність, тому аудитор здійснив аудиторські процедури щодо виявлення наявності суттєвих невідповідностей між фінансовою звітністю, що підлягала аудиту, та іншою інформацією, що подається ПАТ «КСЗ» на виконання вимог Положення № 2826 від 03.12.2013 у відповідності з МСА 720 «Відповідальність аудитора щодо іншої інформації».

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення.

Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Товариство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються

суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик не виявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Товариства продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Товариство припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час

аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

II. ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Опис питань і висновки, яких дійшов аудитор щодо:

2.1. відповідності вартості чистих активів вимогам законодавства

Розрахунок вартості чистих активів акціонерних товариств здійснюється згідно Методичних рекомендацій Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо визначення вартості чистих активів акціонерних товариств від 17.11.2004 р. № 485 з метою реалізації положень ст.155 ЦКУ «Статутний капітал акціонерного товариства».

Станом на 31.12.2018 року чисті активи товариства 206 071 тис.грн. Ця сума вище вартості статутного капіталу (132 124 тис. грн.) на 73 947 тис. грн.

Таким чином, перевищення вартості чистих активів Товариства над зареєстрованим розміром статутного капіталу станом на кінець звітного періоду – 31.12.2018 року, становить 73 947 тис.грн., що відповідає вимогам ст.155 ЦКУ «Статутний капітал акціонерного товариства».

2.2. виконання значних правочинів

Згідно статті 70 Закону України «Про акціонерні товариства» рішення про надання згоди на вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна або послуг, що є його предметом, становить від 10 до 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності акціонерного товариства, приймається наглядовою радою.

Якщо ринкова вартість майна або послуг, що є предметом значного правочину, перевищує 25 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності акціонерного товариства, рішення про надання згоди на вчинення такого правочину приймається загальними зборами за поданням наглядової ради.

Аудитор виконав процедури на відповідність законодавству у частині вимог Закону України «Про акціонерні товариства» до здійснення значних правочинів. Вартість активів ПАТ «КСЗ» станом на 31.12.2017 року (на 01.01.2018 р.) складає 613 134 тис. грн. Сума мінімального правочину, яка підлягала аудиторським процедурам складає 61 313 тис. грн.

Товариство у 2018 році відповідно до ст.70 Закону України «Про акціонерні товариства» мало договори, які підпадають під визначення значних правочинів. Договори та додаткові угоди до існуючих договорів уклалися в основному щодо постачання сировини та продажу готової продукції. Всі правочини було

затверджено черговими та позачерговими зборами акціонерів або рішенням Наглядової ради Товариства.

За результатами виконаних процедур перевірки відповідності виконання значних правочинів вимогам Закону України «Про акціонерні товариства» можна зробити висновок, що Товариство дотримувалось вимог законодавства щодо виконання значних правочинів.

2.3. інформації, передбаченої частиною 2 ст.74 Закону України «Про акціонерні товариства»

Частиною 2 статті 74 Закону України «Про акціонерні товариства» встановлено, що ревізійна комісія (ревізор) Товариства за підсумками перевірки фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за результатами фінансового року готує висновок, в якому міститься інформація про факти порушення законодавства під час провадження фінансово-господарської діяльності, а також встановленого порядку ведення бухгалтерського обліку та подання звітності.

Частиною 4 статті 75 цього Закону встановлено, що:

«Висновок аудитора (аудиторської фірми) крім даних, передбачених законодавством про аудиторську діяльність, повинен містити інформацію, передбачену частиною другою статті 74 цього Закону, а також оцінку повноти та достовірності відображення фінансово-господарського стану товариства у його бухгалтерській звітності».

Наша думка щодо достовірності та повноти фінансової звітності Товариства наведена в Першому розділі «Звіт щодо аудиту фінансової звітності» нашого Звіту незалежного аудитора.

На виконання вимог Закону та МСА аудитором були проведені процедури згідно МСА 250 «Розгляд законодавчих та нормативних актів під час аудиту фінансової звітності»: здійснено запити управлінському персоналу, ознайомлення з актами перевірок, переліком судових справ і претензій, порівняння із інформацією з Судового реєстру, спілкування з юристами Товариства.

Згідно МСА 250:

- Для законодавчих та нормативних актів, які загально визнано безпосередньо впливають на визначення суттєвих сум і розкриття інформації в фінансовій звітності суб'єкта господарювання, наприклад, податкові та пенсійні законодавчі та нормативні акти, відповідальністю аудитора є отримання достатніх та прийнятних аудиторських доказів стосовно дотримання положень цих законодавчих і нормативних актів;
- Для законодавчих та нормативних актів, які безпосередньо не впливають на визначення суттєвих сум і розкриття інформації у фінансовій звітності суб'єкта господарювання, але дотримання вимог яких може бути фундаментальним для операційних аспектів бізнесу, здатності суб'єкта господарювання продовжувати бізнес або уникнути суттєвих штрафних санкцій (наприклад, дотримання ліцензійних умов, дотримання регуляторних вимог до платоспроможності або дотримання вимог природоохоронних нормативних актів); недотримання вимог таких законодавчих і нормативних актів може суттєво впливати на фінансову

звітність, відповідальність аудитора обмежується виконанням конкретних аудиторських процедур для ідентифікації недотримання вимог тих законодавчих і нормативних актів, які можуть мати суттєвий вплив на фінансову звітність.

В 2018 році проводилися 2 планові перевірки додержання вимог законодавства Товариством контролюючими органами: Державною службою України з надзвичайних ситуацій та Державною службою України з питань праці. Незначні порушення, які були виявлені цими перевітками, були визнані Товариством та усунені, крім деяких недоліків, виявлених Державною службою України з питань праці. Позапланові перевірки контролюючими органами не проводилися. Перевірки органами ДФС в 2018 році також не проводилися.

Станом на дату цього Звіту аудитора аудитором не було отримано Висновок ревізійної комісії про проведену нею перевірку фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за результатами 2018 фінансового року.

За результатами проведених аудиторських процедур згідно МСА 250, аудитором не були виявлені випадки недотримання вимог законодавчих та нормативних актів, які можуть мати суттєвий вплив на фінансову звітність, і не були виявлені факти порушення законодавства під час провадження фінансово-господарської діяльності, а також встановленого порядку ведення бухгалтерського обліку та подання звітності.

2.4. Думка аудитора щодо інформації, наведеної у Звіті про корпоративне управління

Товариство подає до НКЦПФР проміжну і річну Регулярну інформацію про емітента у відповідності до вимог статті 40 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 року № 3480-IV (із змінами). Річний звіт керівництва включається до річної інформації про емітента згідно статті 40-1 цього Закону, в тому числі Звіт про корпоративне управління, який повинен містити:

1) посилання на:

- а) власний кодекс корпоративного управління, яким керується емітент;
- б) кодекс корпоративного управління фондової біржі, об'єднання юридичних осіб або інший кодекс корпоративного управління, який емітент добровільно вирішив застосовувати;
- в) всю відповідну інформацію про практику корпоративного управління, застосовувану понад визначені законодавством вимоги.

2) якщо емітент відхиляється від положень кодексу корпоративного управління, зазначеного в підпунктах "а" або "б" пункту 1 цієї частини, - пояснення із сторони емітента, від яких частин кодексу корпоративного управління такий емітент відхиляється і причини таких відхилень. Якщо емітент прийняв рішення не застосовувати деякі положення кодексу корпоративного управління, зазначеного в підпунктах "а" або "б" пункту 1 цієї частини, він обґрунтовує причини таких дій;

3) інформацію про проведені загальні збори акціонерів (учасників) та загальний опис прийнятих на зборах рішень;

4) персональний склад наглядової ради та колегіального виконавчого органу (за наявності) емітента, їхніх комітетів (за наявності), інформацію про проведені засідання та загальний опис прийнятих на них рішень;

5) опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками емітента;

6) перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій емітента;

7) інформацію про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів (учасників) на загальних зборах емітента;

8) порядок призначення та звільнення посадових осіб емітента;

9) повноваження посадових осіб емітента.

При перевірці проекту Регулярної інформації емітента ПАТ «КСЗ», отриманого до дати цього Звіту аудитора, щодо інформації, зазначеної у пунктах 1-4 статті 40-1 Закону від 23.02.2006 року № 3480-IV, аудитором встановлено, що в ПАТ «КСЗ» відсутній власний кодекс корпоративного управління. Відповідну інформацію про практику корпоративного управління Товариство розкриває у складі Річної регулярної інформації, а саме: інформацію про проведені загальні збори акціонерів та загальний опис прийнятих на зборах рішень, персональний склад наглядової ради та колегіального виконавчого органу (дирекції), інформацію про проведені засідання наглядової ради та загальний опис прийнятих на них рішень.

Комітети Наглядовою радою Товариства в 2018 році не створювалися.

На нашу думку, інформація у Звіті про корпоративне управління ПАТ «КСЗ» а саме: опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками; перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій; інформація про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах; порядок призначення та звільнення посадових осіб та їх повноваження, відображена в усіх суттєвих аспектах у відповідності до вимог пунктів 5-9 частини 3 статті 40-1 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 року № 3480-IV.

2.5. Додаткова інформація згідно вимог п.4 ст.14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017р. № 2258-VIII (Закон від 21.12.2017р. № 2258-VIII):

2.5.1. Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «Лисенко» призначено аудитором ПАТ «КСЗ» наглядовою радою Товариства для проведення аудиту за 2018 рік 07.03.2019 року (Протокол № 6 від 07.03.2019 року). Наша Фірма проводить аудит фінансової звітності цього Товариства починаючи з аудиту за 2018 рік, тобто це є нашим першим завданням з аудиту фінансової звітності ПАТ «КСЗ». Тривалість нашого безперервного співробітництва, включаючи попередні поновлення та повторне призначення, становить 1 рік з моменту, коли Товариство стало суб'єктом суспільного інтересу.

2.5.2. В зв'язку із не створенням аудиторського комітету наглядовою радою Товариства, ми надали додатковий звіт наглядовій раді ПАТ «КСЗ». Ми

підтверджуємо, що наша аудиторська думка в цьому аудиторському звіті узгоджується з додатковим звітом для наглядової ради ПАТ «КСЗ».

2.5.3. Щодо інформації згідно п.п. 3 п.4 ст.14 Закону від 21.12.2017р. № 2258-VIII:

Аудитор визначив з числа питань, інформація щодо яких повідомлялась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ті питання, які вимагали від нього значної уваги під час виконання аудиту. Опис цих питань наведено в параграфі «Ключові питання аудиту» Розділу 1 цього Звіту незалежного аудитора. Під час такого визначення аудитором враховувалися зони оціненого підвищеного ризику суттєвого викривлення та значні ризики, ідентифіковані відповідно до МСА 315, а також значні судження, зроблені ним щодо питань у фінансовій звітності, які містили значні судження управлінського персоналу включно з обліковими оцінками, ідентифікованими аудитором як такі, що мають високу невизначеність, та вплив на аудит важливих подій або операцій, що відбулись протягом періоду.

До ризиків суттєвого викривлення було віднесено застосування управлінським персоналом облікових оцінок та суджень щодо ступеню повернення дебіторської заборгованості.

У відповідь на визначений значний ризик суттєвого викривлення фінансової звітності по причині значних суджень управлінського персоналу щодо застосування облікових оцінок, ми виконали процедури перевірки облікових оцінок, застосованих управлінським персоналом Товариства згідно МСА 540 «Аудит облікових оцінок, у тому числі облікових оцінок за справедливою вартістю, та пов'язані з ними розкриття інформації» з метою оцінити обґрунтованість облікових оцінок, ґрунтуючись на знанні бізнесу клієнта і того, чи узгоджується оцінка з іншими аудиторськими доказами, отриманими у процесі аудиторської перевірки, а також процедури по суті, пов'язані з процесом закриття фінансової звітності, які охоплювали: узгодження та звірку фінансової звітності з основними обліковими записами та перевірку суттєвих проводок та інших коригувань, зроблених під час складання фінансової звітності.

2.5.4. Ризик шахрайства оцінений аудитором як низький. Порушень, пов'язаних із шахрайством, під час аудиту не виявлено.

2.5.5. Ми підтверджуємо, що ми не надавали ПАТ «КСЗ» заборонені статтею 27 Закону від 21.12.2017р. № 2258-VIII послуги, не пов'язані з аудитом, про які йдеться в частині 4 статті 6 цього Закону.

Цим підтверджуємо, що під час проведення аудиту ми (ключовий партнер з аудиту, інші члени аудиторської групи і наша Фірма як суб'єкт аудиторської діяльності) залишалися незалежними від ПАТ «КСЗ» у період з 1 січня 2018 року по 31 грудня 2018 року, про що також нами вказано у параграфі «Основа для думки» Розділу 1 цього Звіту незалежного аудитора.

2.5.6. Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень:

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Ці стандарти вимагають від нас дотримання етичних вимог, а також планування й виконання аудиту з метою отримання обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність не містить суттєвого викривлення. Аудит передбачає виконання процедур з метою отримання аудиторських доказів стосовно сум і розкриття інформації у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінку ризиків суттєвого викривлення у фінансовій звітності внаслідок шахрайства або помилки.

Під час оцінювання ризиків ми розглядаємо систему внутрішнього контролю, доречно для складання фінансової звітності суб'єкта господарювання, з метою розробки аудиторських процедур, прийнятних за цих обставин, але не з метою висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю суб'єкта господарювання.

Аудитор ознайомився зі станом внутрішнього контролю ПАТ «КСЗ» і впевнився, що система внутрішнього контролю спрямована на упередження, виявлення і виправлення суттєвих помилок, забезпечення захисту і збереження активів, повноти і точності облікової документації та включає адміністративний та бухгалтерський контроль.

Бухгалтерський контроль забезпечує збереження активів Товариства, достовірність звітності та включає попередній, первинний (поточний) і подальший контроль.

Незалежні процедури перевірки — це аудиторські процедури, які використовуються аудитором для визначення того, чи були фінансово-господарські операції клієнта належним чином санкціоновані, правильно оформлені і відображені в облікових регістрах, а також чи всі помилки в процесі ведення справ і реєстрації даних по них виявляються максимально швидко. Це означає, що процедури контролю дають упевненість у тому, що мета контролю за забезпеченням повноти, точності, законності, захисту активів і файлів даних будуть досягнуті та буде видана надійна фінансова інформація.

Під час аудиторської перевірки аудитор досліджує тільки ту методику і процедури бухгалтерського обліку, які відносяться до тверджень звітності. Розуміння відповідних аспектів систем бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю разом з оцінкою властивого ризику і ризику невідповідності функціонування внутрішнього контролю разом із розглядом інших обставин надають аудитору можливість з'ясувати для себе види потенційних суттєвих викривлень, які можуть бути у фінансових звітах, визначити фактори, що впливають на ризик наявності суттєвих викривлень та запланувати необхідні аудиторські процедури.

Аудит також передбачає оцінку прийнятності використаних облікових політик та достатності облікових оцінок, здійснених управлінським персоналом, а також оцінку загального подання фінансової звітності.

В залежності від визначеного у відповідності до МСА 320 «Суттєвість при плануванні та проведенні аудиту» рівня суттєвості, який був визначений нами на рівні фінансової звітності в сумі 15 700 тис.грн., та через невід'ємні обмеження аудиту, які є наслідком характеру фінансової звітності: застосування управлінським персоналом суджень для облікових оцінок, характеру аудиторських процедур, не

отримання аудитором повної інформації, не виявлене шахрайство, вибірковий характер перевірки, обмеження часу та вартості аудиту, разом із невід'ємними обмеженнями системи внутрішнього контролю Товариства, до яких відносяться:

- вимоги керівництва, які виходять із того, що витрати на внутрішній контроль не можуть перевищувати корисного ефекта від його функціонування;
- більшість процедур внутрішнього контролю спрямовані на звичайні, а не на неординарні операції,
- можливість припущення помилки будь-якою службовою особою з причин необачності, неухважності, неправильного судження і неправильного розуміння законодавства, норм і правил;
- можливість уникнути проведення заходів внутрішнього контролю шляхом змови членів керівництва або співробітників з персоналом Товариства і третіми особами;
- можливість нехтування принципів внутрішнього контролю особами, відповідальними за забезпечення внутрішнього контролю;
- можливість проведення неадекватних процедур внутрішнього контролю з причини несвоєчасного врахування змін певних обставин,

існує неминучий ризик того, що деякі суттєві викривлення фінансової звітності можуть бути невиявленими, навіть якщо аудит належно спланований та виконується відповідно до МСА. Згідно п.6 МСА 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» в аудиторській думці йдеться про фінансову звітність у цілому, тому аудитор не несе відповідальності за виявлення викривлень, які не є суттєвими для фінансової звітності у цілому.

Нами були виконані аудиторські процедури, щоб звести цей ризик до розумного мінімуму, але (як це загальноприйнято в аудиті) гарантувати абсолютну точність висновків не можливо.

Процес аудиту включав вибіркові перевірки власності, зобов'язань, вартості активів і пасивів, які ми вважали за потрібне провести. Ми повністю вивчили облікову систему, щоб з'ясувати, чи може вона бути базою для підготовки фінансової звітності.

Щоб висловити об'єктивну думку ми з'ясували такі питання:

- чи правильно велись облікові реєстри;
- чи дійсно форми фінансової звітності збігаються з обліковими реєстрами;
- чи дійсно ми отримали повну інформацію і пояснення, необхідні для аудиту;
- чи збігається інформація у звітах керівництва з фінансовою звітністю, що підлягає аудиту;
- чи дійсно фінансові звіти складені у відповідності до застосовної концептуальної основи;
- чи розкрита вся необхідна інформація в примітках до фінансових звітів?

За результатами проведеного тестування системи внутрішнього контролю незалежним аудитором зроблено висновок щодо адекватності та достатності процедур внутрішнього контролю, встановлених ПАТ «КСЗ», та оцінено ризик

контролю як низький, тому ми при плануванні та проведенні аудиту з метою визначення обсягу процедур по суті поклалися на систему внутрішнього контролю Товариства.

Оцінювання ризиків суттєвого викривлення проведено нами також на рівні тверджень фінансової звітності.

В сукупності обсяг аудиту покриває більше 50% залишків та операцій щодо статей фінансової звітності, визначених аудитором як суттєві, враховуючі як кількісні, так і якісні критерії, що надало нам можливість отримати прийнятні аудиторські докази у достатньому обсязі для зменшення аудиторського ризику (тобто ризику того, що аудитор висловить невідповідну думку, якщо фінансова звітність суттєво викривлена) до прийнятно низького рівня і для висловлення нами нашої думки щодо фінансової звітності ПАТ «КСЗ» за 2018 рік.

Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень також наведено нами в параграфах «Думка» та «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» Розділу 1 цього Звіту незалежного аудитора.

Партнером із завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора є сертифікований аудитор: сертифікат аудитора серії А №000656, виданий рішенням АПУ № 41 від 25.01.1996р.; сертифікований бухгалтер-практик (САР), сертифікат № 0003193, виданий ФПБАУ та МССБА (ICSSA) 15.04.2005р.; диплом по МСФЗ (IFRS) № IAS 10645 від 20.02.2013р., виданий Інститутом сертифікованих фінансових менеджерів, ICFM Великобританія; Диплом з фінансового обліку DipFA № AA 1000016 від 26.12.2013р., виданий УАСБА та мережею СІРА Україна; Сертифікат консультанта з податків і зборів № КП 0302 від 25.12.2015р., виданий Спілкою податкових консультантів України; сертифікат Taxation and accountancy № IAPBE 201924 від 01.02.2019р., виданий Британською Асоціацією «Міжнародний Альянс професійної бізнес-еліти (IAPBE); сертифікат IFA № 03/2019/10055 (березень 2019 року), виданий Інститутом фінансових бухгалтерів Англії, Лисенко Ольга Олександрівна.

Підпис від імені аудиторської фірми:

Директор ТОВ «АФ «Лисенко»

36020, м. Полтава, вул. Гоголя, 12, к.506
26.04.2019 року

Лисенко О.О.

Основні відомості про аудиторську фірму:

Повне найменування аудиторської фірми відповідно до установчих документів, якою було здійснено аудиторську перевірку	Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «Лисенко»
Код за ЄДРПОУ	35796588
Номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності,	Номер реєстрації в Розділі 3 і 4 Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської

що ведеться Аудиторською палатою України (АПУ)	діяльності 4169
Свідоцтво про відповідність системи контролю якості	№ 0616 видане рішенням АПУ № 327/4 від 28.07.2016р., чинне до 31.12.2021 року
Місцезнаходження	36007, Полтавська обл., м.Полтава, вул.Кучеренка,4,кв.49
Адреса офісу	36020, м.Полтава, вул.Гоголя, 12,к.506
Телефон	0505582871
e – mail:	auditlysenko@gmail.com

Відомості про умови договору на проведення аудиту:

Дата та номер договору на проведення аудиту	Договір № 10/2019/СЗП від 11.03.2019р.
Дата початку та дата закінчення проведення аудиту	11.03.2019 р. – 26.04.2019р.

КОДИ		
2019	01	01
05756783		
5310400000		
230		
30.20		

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ СТАЛЕЛИВАРНИЙ ЗАВОД"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

ПОЛТАВСЬКА

за КОАТУУ

Акціонерне товариство

за КОПФГ

Виробництво залізничних локомотивів та рухомого складу

за КВЕД

1 2 494

60006

39621, ПОЛТАВСЬКА, КРЕМЕНЧУК, вулиця Івана Приходька, 141

без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма
якого наводяться в гривнях з копійками)

в одиницях виміру "v" у відповідній клітинці):

(стандартами) бухгалтерського обліку

стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Фінансові активи	1001	-	-
Нематеріальні активи	1002	-	-
Нематеріальні інвестиції	1005	65 749	66 548
Власні активи	1010	211 210	221 489
Нематеріальні активи	1011	622 538	670 361
Нематеріальні активи	1012	411 328	448 872
Нематеріальні активи	1015	-	-
Нематеріальні активи інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Нематеріальні активи нерухомості	1017	-	-
Нематеріальні активи	1020	-	-
Нематеріальні активи довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Нематеріальні активи довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Нематеріальні активи:			
Нематеріальні активи за методом участі в капіталі			
Нематеріальні активи	1030	-	-
Нематеріальні активи	1035	-	-
Нематеріальні активи боржницька заборгованість	1040	-	-
Нематеріальні активи	1045	5 637	9 458
Нематеріальні активи	1050	-	-
Нематеріальні активи витрати	1060	-	-
Нематеріальні активи у децентралізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Нематеріальні активи	1090	-	-
ІІ. Оборотні активи	1095	282 596	297 495
Нематеріальні активи	1100	119 534	366 886
Нематеріальні активи	1101	84 457	104 125
Нематеріальні активи виробництва	1102	27 367	44 345
Нематеріальні активи	1103	7 688	218 289
Нематеріальні активи	1104	22	127
Нематеріальні активи	1110	-	-
Нематеріальні активи	1115	-	-
Нематеріальні активи	1120	-	-
Нематеріальні активи за боргованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	80 665	180 032
Нематеріальні активи за боргованість за розрахунками:			
Нематеріальні активи	1130	62 669	48 779
Нематеріальні активи	1135	1 358	1 358
Нематеріальні активи з податку на прибуток	1136	1 358	1 358
Нематеріальні активи за боргованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Нематеріальні активи за боргованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Нематеріальні активи боржницька заборгованість	1155	1 498	1 637
Нематеріальні активи інвестиції	1160	-	-
Нематеріальні активи	1165	64 210	10 207
Нематеріальні активи	1166	7	9
Нематеріальні активи	1167	64 203	10 198
Нематеріальні активи	1170	-	-
Нематеріальні активи у страхових резервах	1180	-	-
Нематеріальні активи	1181	-	-
Нематеріальні активи довгострокових зобов'язань			
Нематеріальні активи або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	604	1 200
Усього за розділом II	1195	330 538	610 099
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	613 134	907 594

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	132 124	132 124
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(185 317)	73 947
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(53 193)	206 071
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	260 055	252 761
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	25	19
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	260 080	252 780
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	70 487	94 835
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	2 828	3 620
розрахунками з оплати праці	1630	37 453	47 740
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	56 756	56 659
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	33 241	33 241
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	205 482	212 648
Усього за розділом III	1695	406 247	448 743
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	613 134	907 594

Керівник

Самусенко Віктор Володимирович

Головний бухгалтер

Скрупська Олена Вікторівна

1 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

КОДИ		
2019	01	01
05756783		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 272 347	710 920
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(932 093)	(614 371)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	340 254	96 549
збиток	2095	(-)	(-)
Відхід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Відхід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	32 292	14 465
у тому числі:	2121	-	-
відхід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2122	-	-
відхід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(82 138)	(57 830)
витрати на збут	2150	(14 328)	(11 632)
Інші операційні витрати	2180	(29 671)	(19 997)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2182	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	246 409	21 555
збиток	2195	(-)	(-)
Відхід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	2 063	1 485
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(33 478)	(30 611)
Відхід від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(27)	(40)
Вплив (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	214 967	-
збиток	2295	(-)	(7 611)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	3 821	(2 001)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	218 788	-
збиток	2355	(-)	(9 612)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	35 235	(5 196)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	35 235	(5 196)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	35 235	(5 196)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	254 023	(14 808)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	842 291	444 606
Витрати на оплату праці	2505	352 519	193 874
Відрахування на соціальні заходи	2510	76 321	42 012
Амортизація	2515	25 814	19 251
Інші операційні витрати	2520	18 414	16 975
Разом	2550	1 315 359	716 718

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	528494072	528494072
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	528494072	528494072
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,41398	(0,01819)
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,41398	(0,01819)
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Самусенко Віктор Володимирович

Скрупська Олена Вікторівна

Підприємство ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ
СТАЛЕЛИВАРНИЙ ЗАВОД"

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01
05756783		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2018 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1 433 356	750 361
Повернення податків і зборів	3005	-	-
У тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	413	1 111
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	413	1 111
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	83 812
Надходження від повернення авансів	3020	7 297	21 327
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	2 063	1 485
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	56	5
Надходження від операційної оренди	3040	265	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	9 894	42 054
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(952 372)	(488 346)
Витрачання на соціальні заходи	3105	(257 488)	(139 799)
Зобов'язань з податків і зборів	3110	(72 728)	(38 966)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3115	(198 451)	(116 439)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3117	(126 971)	(75 583)
Витрачання на оплату авансів	3118	(71 480)	(40 856)
Витрачання на оплату повернення авансів	3135	(12 625)	(62 598)
Витрачання на оплату цільових внесків	3140	(15)	(3 560)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими договорами	3145	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3150	(-)	(-)
Інші витрачання	3155	(-)	(-)
Активний рух коштів від операційної діяльності	3190	(8 956)	(19 634)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності	3195	-49 291	30 813
Надходження від реалізації:			
Фінансових інвестицій	3200	-	-
Необоротних активів	3205	7 072	-
Надходження від отриманих:			
Відсотків	3215	-	-
Внесків	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та господарської одиниці	3235	-	-

Інші надходження	3250	-	15 000
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(2 945)	(1 323)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(310)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	3 817	13 677
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	8 324	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(6)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-8 324	-6
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-53 798	44 484
Залишок коштів на початок року	3405	64 210	19 697
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(205)	29
Залишок коштів на кінець року	3415	10 207	64 210

Керівник

Головний бухгалтер

Самусенко Віктор Володимирович

Скрупська Олена Вікторівна

15 000

1 323

13 677

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ

2019 01 01

05756783

ПІБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ
СТАЛЕЛИВАРНИЙ ЗАВОД"

(найменування)

Звіт про власний капітал
за Рік 2018 Р.

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума на початок	4000	132 124	-	-	-	(185 317)	-	-	(53 193)
Зміння:									
власницької	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
помилки	4010	-	-	-	-	5 241	-	-	5 241
зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
власницький залишок на початок року	4095	132 124	-	-	-	(180 076)	-	-	(47 952)
Чистий прибуток (збиток) за звітний рік	4100	-	-	-	-	218 788	-	-	218 788
Чистий сукупний прибуток за звітний рік	4110	-	-	-	-	35 235	-	-	35 235
Відшкодування (уцінка) оборотних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Відшкодування (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Використані курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума іншого сукупного доходу асоційованих і пов'язаних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Чистий сукупний дохід	4116	-	-	-	-	35 235	-	-	35 235
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

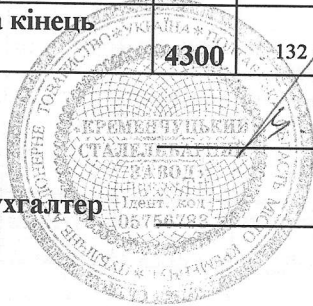
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	254 023	-	-	254
Залишок на кінець року	4300	132 124	-	-	-	73 947	-	-	206

Керівник

Самусенко Віктор Володимирович

Головний бухгалтер

Скрупська Олена Вікторівна

Примітки до фінансової звітності, складеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року

1. Заява керівництва про відповідальність за підготовку і затвердження фінансової звітності за рік, що закінчився 31.12.2018 року.

1. Керівництво Публічного акціонерного товариства «Кременчуцький сталеливарний завод» (скорочено – ПАТ «КСЗ», надалі - Товариство) несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, що достовірно відображає фінансове становище Товариства станом на 31 грудня 2018 року, а також результати його діяльності, рух грошових коштів і зміни в капіталі за рік, що закінчився цією датою, згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (далі - МСФЗ).

2. При підготовці фінансової звітності згідно МСФЗ керівництво несе відповідальність за:

- вибір належних принципів бухгалтерського обліку і їх послідовне застосування;
- застосування обґрунтованих облікових оцінок і розрахунків;
- дотримання вимог МСФЗ або розкриття всіх суттєвих відхилень від МСФЗ в примітках до фінансової звітності Товариства;

- підготовку фінансової звітності згідно з МСФЗ, виходячи із припущення, що Товариство продовжуватиме свою діяльність в осяжному майбутньому, за винятком випадків, коли таке продовження не буде правомірним;

- облік і розкриття у фінансовій звітності всіх відносин і операцій між пов'язаними сторонами;

- облік і розкриття у фінансовій звітності всіх подій після дати балансу, які вимагають коригування або розкриття;

- розкриття всіх претензій у зв'язку з судовими позовами, які були або, можливо, будуть в найближчому майбутньому;

- достовірне розкриття у фінансовій звітності інформації про всі надані кредити або гарантії від імені керівництва.

3. Керівництво Товариства також несе відповідальність за:

- розробку, впровадження і забезпечення функціонування ефективної системи внутрішнього контролю на Товаристві;

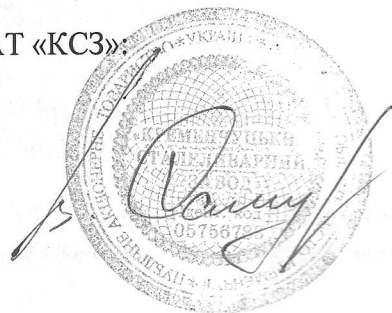
- ведення бухгалтерського обліку відповідно до законодавства;

- застосування заходів в рамках своєї компетенції для захисту активів Товариства;

- виявлення і запобігання фактам шахрайства і інших зловживань.

Від імені керівництва ПАТ «КСЗ»:

Голова правління

Самусенко В.В.

2. Інформація про Товариство

ПАТ «Кременчуцький сталеливарний завод» (далі Товариство) було засноване у 1962 році як державне підприємство. У березні 1995 року в межах програми приватизації в Україні воно було реорганізовано у відкрите акціонерне товариство. У 2011 році організаційно-правова форма була змінена з відкритого акціонерного товариства на публічне акціонерне товариство, відповідно до змін у законодавстві України.

ПАТ «Кременчуцький сталеливарний завод» – українське сучасне підприємство, основним видом діяльності якого є виробництво литих запчастин для вантажних вагонів, автозчепного механізму, деталей для автомобілів марки «КрАЗ», відливків для власного виробництва та інших підприємств важкої промисловості.

Виливки виробництва ПАТ "КСЗ" являють собою великогабаритні (розміром до 2600x650x650мм) заготовки з переважаючими тонкими (від 12 до 15 мм) стінками, отримувані на автоматичних лініях німецької фірми "Кюнкель - Вагнер". Швидкозмінне плаваюче модельне оснащення цих ліній дає змогу виробляти одночасно виливки чотирьох найменувань і замінювати моделі в автоматичному режимі.

При розважуванні виливків від 50 до 450 кг та розміщенні їх в опоках по 2-4 штуки найбільша металомісткість форм досягає 1300 кг. Розмір опок - 2900x1700x500/400 мм.

Завдяки застосуванню одного з найпрогресивніших методів ущільнення сирих піщано-глинистих форм на лініях (диференціальне пресування зусиллям 850 000 кгс) виливки утворюються з мінімальними допусками основних розмірів і якісною литою поверхнею, що відповідає найвищим вимогам.

Високі механічні властивості сталі та виготовлюваного литва забезпечують роботоздатність виливків за умов знакозмінних навантажень будь-яких кліматичних зон.

Спеціалісти заводу розробили технології виготовлення виливків із низьколегованої сталі, завдяки чому підприємство випускає продукцію високої якості.

Наявність універсальної системи підготовки виробництва дозволяє в найстисліші строки освоювати нові види продукції та виконувати найрізноманітніші замовлення на литво. Головна увага приділяється контролю якості продукції, що випускається, причому контроль цей здійснюється відповідно до затвердженого на підприємстві "Керівництва по забезпеченню якості". Цей документ допомагає виконувати всі вимоги технічних умов замовника, а також вимоги, передбачені чинними стандартами України, галузевими та міжнародними стандартами. Сучасне високоточне та технологічне обладнання, кваліфіковані кадри, новітні технології гарантують високу якість продукції. Проте контроль якості відбувається на кожному етапі виробництва. Перед початком відливання деталей вся сировина, матеріали проходять жорсткий вхідний контроль, а готові вироби – відповідні випробування, в тому числі в умовах що відтворюють реальні умови експлуатації. Завод має власні лабораторії, де проводяться випробування готової продукції.

Контроль якості готових виливків включає такі дії: візуальний огляд, контроль маси, перевірку розмірів, спеціальні випробування, перевірку механічних властивостей і хімічний аналіз.

Хімічний склад сталі досліджується автоматичними методами експрес-аналізу та маркірувального аналізу із застосуванням фотоелектричних спектральних систем типу ДФС-41, ДФС-51, МФС-8, МФС-8М.

Механічні властивості перевіряються за зразками на розтяг, стиск, згин, текучість, ударну в'язкість і твердість.

Випробування литва на статичні та динамічні навантаження провадиться на спеціальних установках, що імітують умови експлуатації виробу. Контроль і випробування матеріалів, що надходять на завод, у технологічному процесі виробництва, а також готової продукції виконує центральна заводська лабораторія, атестована в системі Держстандарту України.

Порядок, методи та засоби контролю регламентовані системою забезпечення якості, що відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO-9000 і стандартів Американської асоціації залізниць.

ПАТ «Кременчуцький сталеливарний завод» по праву завоювало ключові позиції на сучасному ринку сталевих лиття. Причому це відноситься як до українського, так і до світового ринку. Підтримання стабільної якості продукції забезпечується за рахунок функціонування на підприємстві системи менеджменту якості.

На цій території заводу розміщуються виробничі цехи:

- * сталеплавильний;
- * фасоннолітейний;
- * обрубних цех ливарного виробництва;
- * цех металургійної оснастки;
- * автотранспортний цех;
- * залізнодорожний цех;
- * ремонтно-механічний;
- * енергосиловий і киснево-компресорний.

Основна діяльність Компанії – виробництво виробів з литої сталі для двовісних та тривісних візків вантажних вагонів, автозчепних механізмів, сталевих відливків для вантажних автомобілів та інших ливарних деталей.

Види діяльності згідно КВЕД:

30.20 Виробництво залізничних локомотивів і рухомого складу – основний,

24.10 Виробництво чавуну сталі та феросплавів

24.51 Лиття чавуну

24.52 Лиття сталі

41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель

85.32 Професійно-технічна освіта

86.21 Загальна медична практика

Продукція: Сталеві відливки для вагонобудування та автомобілебудування, Рами, Балки, Автозачипи, Корпуси, Упори, Візки трьохвісні.

Дочірніх підприємств Товариство не має.

Місцезнаходження: 39621, Полтавська обл., м.Кременчук, вулиця Івана Приходька, будинок 141.

Станом на 31 грудня 2018 року у ПАТ "КСЗ" середня кількість працівників – 2494 осіб.

3. Достовірне подання та відповідність МСФЗ

Фінансова звітність Товариства є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірно подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Товариства для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Концептуальною основою фінансової звітності Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції чинній на 31 грудня 2018 року, що офіційно оприлюдненні на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Підготовлена Товариством фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО станом на 01 січня 2018 року, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

4. Функціональна валюта

Функціональною валютою фінансової звітності товариства є українська гривня.

5. Припущення про безперервність діяльності

Фінансова звітність Товариства підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

Управлінський персонал Товариства не має намірів ліквідувати Товариство чи припинити операції.

6. Рішення про затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність Товариства затверджена до випуску (з метою оприлюднення) директором Товариства 22 квітня 2019 року. Ні акціонери Товариства, ні інші особи не мають права вносити зміни до цієї фінансової звітності після її затвердження до випуску.

7. Звітний період фінансової звітності

Звітним періодом, за який формується фінансова звітність, вважається календарний рік, тобто період з 01 січня по 31 грудня 2018 року.

8. Основи представлення фінансової звітності

Основою надання фінансової звітності є чинні міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та тлумачення, розроблені Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності.

Товариство перейшло на Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) з 1 січня 2012 року відповідно до положень МСФЗ (IFRS) 1 «Перше використання міжнародних стандартів фінансової звітності». Керуючись МСФЗ 1, Товариство обрало першим звітним періодом рік, що закінчується 31 грудня 2013 року.

З цієї дати фінансова звітність Товариства складається відповідно до вимог МСФЗ, що були розроблені Радою (Комітетом) з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, та роз'яснень Комітету з тлумачень міжнародної фінансової звітності, а також відповідно роз'яснень Постійного комітету з тлумачень, що були затверджені комітетом з міжнародного бухгалтерського обліку та діяли на дату складання фінансової звітності.

Відповідно до МСФЗ 1, товариство використовує однакову облікову політику при складанні фінансової звітності згідно МСФЗ протягом усіх періодів, представлених у повній фінансової звітності згідно з МСФЗ. Така облікова політика повинна відповідати всім стандартам МСФЗ, чинним на дату складання фінансової звітності за МСФЗ (тобто, станом на 31 грудня 2018 року).

Фінансова звітність надана у тисячах українських гривень, якщо не вказано інше. Ця фінансова звітність підготовлена на основі історичної собівартості.

9. Прийняття нових та переглянуті стандарти

Зміни у МСФЗ, які вступають в дію для річних (і відповідних проміжних) періодів, що починаються 01 січня 2018 року та після цієї дати:

Назва:	Дата набрання
--------	---------------

	чинності (Річні періоди, що починаються на вказану дату (або після неї):
МСФЗ (IFRS) 15 «Дохід від договорів з клієнтами» (з поправками випущеними в квітні 2016 року)	01 січня 2018 р.
МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» (в редакції 2014 року)	01 січня 2018 р.
МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»	01 січня 2019 р.
МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування»	01 січня 2021 р.
Поправки до МСБО (IAS) 2 «Класифікація і оцінка операцій по виплатам на основі акцій»	01 січня 2018р.
Поправки до МСБО (IAS) 40 «Переведення в категорію або з категорії інвестиційної нерухомості»	01 січня 2018 р.
Роз'яснення КМТФЗ (IFRIC) 22 «Операції в іноземній валюті та попередня оплата»	01 січня 2018р.
Роз'яснення КМТФЗ (IFRIC) 23 «Невизначеність по відношенню до правил нарахування податку на прибуток»	01 січня 2019р.
Щорічні удосконалення МСФЗ (IFRS) , період 2014-2016 роки	01 січня 2017р. 01 січня 2018р.

При складанні фінансової звітності Товариство застосувало всі нові і змінені стандарти й інтерпретації, затверджені МСБО та КМТФЗ, які належать до його операцій, що набрали чинності на дату випуску фінансової звітності Товариства за 2018 рік.

МСФЗ (IFRS) 14 «Відстрочені рахунки тарифного регулювання» застосовується для річних періодів з 1 січня 2016 року для відображення у фінансовій звітності залишків за відстроченими рахунками тарифного регулювання, які виникають, коли Товариство надає товари або послуги клієнтам за ціною або ставкою, яка підлягає тарифному регулюванню.

Даний стандарт застосовується компаніями, які, наприклад, постачають електроенергію чи газ, коли тарифи регулюються державою.

МСФЗ (IFRS) 14 є необов'язковим стандартом, який дозволяє організаціям, діяльність яких підлягає тарифному регулюванню, продовжувати застосовувати більшість діючих принципів облікової політики, які застосовувалися ними щодо залишків по рахунках відкладених тарифних різниць після першого застосування МСФЗ. Організації, що застосовують МСФЗ (IFRS) 14, повинні представити рахунки відкладених тарифних різниць окремими рядками в звіті про фінансовий стан, а рух по таких залишках - окремими рядками у звіті про прибуток або збиток і інший сукупний дохід. Стандарт вимагає розкриття інформації про характер тарифного регулювання та пов'язаних з ним ризики, а також про вплив такого регулювання на фінансову звітність організації.

Товариство не застосовувало МСФЗ (IFRS) 14 при складанні фінансової звітності за 2018 рік.

Товариство застосовувало МСФЗ (IFRS) 9 (в редакції 2014 року) та МСФЗ (IFRS) 15 «Дохід від договорів з клієнтами» (з поправками випущеними в квітні 2016 року) по відношенню до звітних періодів, що починаються з/після 1-го січня 2018 року. Але по відношенню до звітних періодів, що починаються до 1 січня 2018 року, Товариство не застосовувало МСФЗ (IFRS) 9 в більш ранніх редакціях до 01 січня 2018 року.

Наразі Товариство оцінює вплив нових та змінених стандартів на його фінансову можливість, в тому числі: МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» і Роз'яснення КМТФЗ (IFRIC) 23 «Невизначеність по відношенню до правил нарахування податку на прибуток», що наберуть чинності з 01 січня 2019 року.

Стандарти та інтерпретації, які були випущені, але не набрали чинності на дату випуску цієї фінансової звітності, Товариство має намір використовувати з дати їх вступу в дію по відношенню до операцій, які проводяться Товариством в його господарській діяльності.

Рішення щодо дострокового застосування МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда», що набирає чинності з 1 січня 2019 року, Товариством не приймалося.

Операцій, що регулюються МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування», Товариство не здійснює.

10. Основні принципи облікової політики

Наказом про облікову політику Товариства були встановлені основні положення ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності за МСФЗ. В зв'язку із прийняттям та введенням в дію нових стандартів МСФЗ та внесенням змін до МСФЗ і МСБО станом на 01 січня 2018 року, Товариством було затверджено наказ про облікову політику ПАТ «КСЗ» в новій редакції.

Аспекти облікової політики, які застосовуються Товариством в 2018 році і підлягають розкриттю у примітках, зазначені в МСБО 1 «Подання фінансових звітів» та інших стандартах. При цьому враховано характер діяльності Товариства та важливість такого розкриття для розуміння користувачами методів відображення результатів операцій та подій, що знайшли відображення у фінансових звітах.

При виборі і застосуванні облікових політик Товариство керується відповідними стандартами та інтерпретаціями, з урахуванням роз'яснень щодо їх застосування, випущених Радою з МСФЗ. За відсутності конкретних стандартів та інтерпретацій, Товариство самостійно розробляє облікову політику та забезпечує її застосування таким чином, щоб інформація, яка надається у фінансовій звітності відповідає концепції, принципам, якісним характеристикам та іншим вимогам МСФЗ.

Визнання та оцінка фінансових інструментів

Визнання, оцінка представлення та розкриття інформації щодо фінансових інструментів здійснюється у відповідності до вимог з МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації».

Фінансовий інструмент - це будь-який контракт, який приводить до виникнення фінансового активу у одного суб'єкта господарювання та фінансового зобов'язання або інструменту капіталу у іншого суб'єкта господарювання.

Безумовна дебіторська та кредиторська заборгованість визнається як активи або зобов'язання тоді, коли Товариство стає стороною договору та, внаслідок цього, набуває юридичне право одержати грошові кошти або юридичне зобов'язання сплатити грошові кошти.

Фінансовими інструментами визнаються також договори купівлі або продажу нефінансового об'єкта, розрахунки за якими можуть бути здійснені шляхом заліку зустрічних вимог на нетто-основі грошовими коштами або іншим фінансовим інструментом, або шляхом обміну фінансовими інструментами так, ніби такі договори є фінансовими інструментами, крім тих договорів, які були укладені та продовжують утримуватися з метою одержання або поставки нефінансового об'єкта згідно з очікуваними вимогами Товариства щодо придбання, продажу або використання. Для таких договорів їх чиста справедлива вартість визнається як актив або зобов'язання в дату виникнення твердого зобов'язання.

Фінансовий актив - це будь-який актив, що є:

- а) грошовими коштами;
- б) інструментом власного капіталу іншого суб'єкта господарювання;
- в) контрактним правом:
 - i) отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання, або
 - ii) обмінювати фінансові інструменти з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно сприятливими,

або

г) контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу суб'єкта господарювання та який є:

і) непохідним інструментом, за який суб'єкт господарювання зобов'язаний або може бути зобов'язаний отримати змінну кількість власних інструментів капіталу,

або

іі) похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обміном фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу.

Фінансове зобов'язання - це будь-яке зобов'язання, що є:

а) контрактом зобов'язанням:

і) надавати грошові кошти або інший фінансовий актив іншому суб'єктові господарювання

або

іі) обмінювати фінансові активи або фінансові зобов'язання з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно несприятливими для суб'єкта господарювання,

або

б) контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними інструментами капіталу суб'єкта господарювання та який є:

і) непохідним інструментом, за який суб'єкт господарювання зобов'язаний або може бути зобов'язаний надавати змінну кількість власних інструментів капіталу суб'єкта господарювання,

або

і) похідним інструментом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися іншим чином, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних інструментів капіталу суб'єкта господарювання.

Інструмент капіталу - це будь-який контракт, який засвідчує залишкову частку в активах суб'єкта господарювання після вирахування всіх його зобов'язань.

До *фінансових активів* відносяться:

грошові кошти та їх еквіваленти,

фінансові інвестиції в інструменти власного капіталу іншого суб'єкта господарювання,

боргові цінні папери (векселі до отримання),

торгова дебіторська заборгованість,

інша дебіторська заборгованість: надані позики та заборгованість, пов'язана із іншою реалізацією товарів, робіт, послуг.

До *фінансових активів* не відносяться:

Основні засоби, нематеріальні активи, інвестиційна нерухомість, запаси;

Дебіторська заборгованість, погашення якої не передбачається фінансовими інструментами, а яка погашається шляхом отримання немонетарних активів: аванси видані (в тому числі передплачені витрати), дебіторська заборгованість з податків та зборів, з ПДВ до відшкодування, з працівниками, з розрахунків за претензіями і відшкодування шкоди (заборгованість не договірною характеру).

До *фінансових зобов'язань* відноситься:

Векселі до сплати;

Облігації випущені;

Кредити та позики отримані;

Торгова кредиторська заборгованість.

До *фінансових зобов'язань* не відноситься:

Кредиторська заборгованість, погашення якої не передбачається фінансовими інструментами:

аванси отримані (погашається шляхом вибуття немонетарних активів), кредиторська заборгованість з податків та зборів, з розрахунків по заробітній платі, з іншими кредиторами (заборгованість не договірного характеру), створені забезпечення.

До *інструментів капіталу* відносяться акції та паї (частки) господарських товариств.

Звичайне придбання або продаж фінансових активів здійснюється з використанням обліку за датою розрахунків. Дата розрахунку - це дата здійснення поставки активу Товариству або Товариством. Облік за датою розрахунку передбачає (а) визнання активу в день його одержання Товариством та (б) припинення визнання активу та визнання будь-якого прибутку або збитку від вибуття на дату здійснення його поставки Товариством. Якщо застосовується облік за датою розрахунку для активу, який надалі оцінюється за амортизованою собівартістю, то актив первісно визнається за його справедливою вартістю на дату операції.

Класифікація фінансових активів:

Товариство класифікує фінансові активи як такі, що надалі оцінюються за амортизованою собівартістю, справедливою вартістю через інший сукупний дохід або справедливою вартістю через прибуток або збиток, на основі обох таких критеріїв:

(а) бізнес-моделі з управління фінансовими активами; та

(б) установленими договором характеристиками грошових потоків за фінансовим активом.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю в разі одночасного дотримання обох зазначених умов:

(а) фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків; і

(б) договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у разі одночасного дотримання обох зазначених умов:

(а) фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і

(б) договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо він не оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Однак, Товариство може на власний розсуд прийняти під час первісного визнання певних інвестицій в *інструменти власного капіталу інших підприємств*, які в іншому випадку оцінювалися б за справедливою вартістю через прибуток або збиток, безвідкличне рішення про відображення подальших змін справедливої вартості в іншому сукупному доході. Також Товариство під час первісного визнання має право безвідклично призначити фінансовий актив як такий, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо таке рішення усуває або значно зменшує невідповідність в оцінці або визнанні ("неузгодженість обліку"), що в іншому випадку виникла б при оцінці активів або зобов'язань, або при визнанні прибутків і збитків за ними на різних основах.

Основна сума - це справедлива вартість фінансового активу при первісному визнанні. Проценти складаються з компенсації за часову вартість грошей, за кредитний ризик, пов'язаний із заборгованістю за основною сумою протягом певного періоду, а також за інші основні ризики кредитування та витрати, а також із маржі прибутку.

Товариство здійснює перекласифікацію всіх охоплених відповідними змінами фінансових активів тоді й лише тоді, коли воно змінює свою бізнес-модель управління фінансовими активами

Класифікація фінансових зобов'язань

Товариство здійснює класифікацію всіх фінансових зобов'язань як таких, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, за винятком:

(а) фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Такі зобов'язання, включаючи похідні інструменти, що є зобов'язаннями, які надалі оцінюються за справедливою вартістю;

(б) фінансових зобов'язань, що виникають у разі невідповідності передавання фінансового активу критеріям для припинення визнання або в разі застосування підходу подальшої участі.

Товариство має право під час первісного визнання безвідклично призначити фінансове зобов'язання як таке, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо це дозволено або якщо таке рішення забезпечує надання більш доречної інформації через одну з таких причин:

(а) воно усуває або значно зменшує невідповідність в оцінці або визнанні ("неузгодженість обліку"), що в іншому випадку виникла б при оцінці активів або зобов'язань, або при визнанні прибутків і збитків за ними на різних основах; або

(б) група фінансових зобов'язань або фінансових активів і фінансових зобов'язань перебуває в управлінні, а її показники ефективності оцінюються на основі справедливої вартості згідно з документально оформленою стратегією управління ризиком або стратегією інвестування, причому інформація про групу для внутрішнього користування подається на цій основі провідному управлінському персоналу Товариства.

Товариство не проводить перекласифікації жодних фінансових зобов'язань.

Оцінка фінансових інструментів при первісному визнанні

За винятком торговельної дебіторської заборгованості, Товариство під час первісного визнання оцінює фінансовий актив або фінансове зобов'язання за його справедливою вартістю плюс або мінус (у випадку фінансового активу або фінансового зобов'язання, що не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток) витрати на операцію, що можуть бути безпосередньо віднесені на придбання або випуск фінансового активу або фінансового зобов'язання. Витрати на операцію, які прямо відносяться до придбання фінансового активу, не включаються до їх вартості при первісній оцінці для фінансових активів, які класифікуються як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, а визнаються у складі прибутку або збитку.

Справедливою вартістю фінансового інструменту при первісному визнанні зазвичай є ціна операції (тобто справедлива вартість наданої або отриманої компенсації), підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку. Водночас, якщо частина компенсації була надана або одержана не за фінансовий інструмент, то Товариство оцінює справедливую вартість фінансового інструмента. Справедлива вартість – це сума, на яку можна обміняти актив або за допомогою якої можна врегулювати зобов'язання під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними непов'язаними сторонами, що діють на добровільних засадах. Справедлива вартість являє собою початкову ціну пропозиції для фінансових активів та ціну попиту для фінансових зобов'язань, що котируються на активному ринку. Для визначення справедливої вартості певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, оціночні моделі, що базуються на даних про останні угоди, здійснені між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування.

Якщо визначено, що ціна операції при первісному визнанні не відповідає справедливій вартості фінансового інструмента, то такий інструмент обліковується на цю дату таким чином:

а) за справедливою вартістю, якщо така вартість підтверджується ціною котирування (біржовим курсом) на активному ринку для ідентичного активу або зобов'язання (тобто відповідними даними 1 рівня), або побудована за методикою оцінювання, яка у якості базових даних використовує тільки дані відкритих ринків. Якщо відповідних відкритих даних немає, що

передбачається в ситуаціях коли діяльність ринку для активу або зобов'язання на дату оцінки незначна, або її взагалі немає, слід використовувати закриті вхідні дані для оцінки справедливої вартості. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною операції (угоди);

(б) у всіх інших випадках, за справедливою вартістю, відкоригованою з відстроченням різниці між справедливою вартістю при первісному визнанні та ціною операції. Після первісного визнання Товариство визнає таку відстрочену різницю як прибуток або збиток лише в тому обсязі, в якому вона обумовлена зміною в певному чиннику (в тому числі, в часі), який учасники ринку брали б до уваги при визначенні ціни такого активу чи зобов'язання.

При первісному визнанні Товариство оцінює торговельну дебіторську заборгованість за ціною операції (згідно з визначенням, наведеним у МСФЗ 15), якщо торговельна дебіторська заборгованість не містить значного компоненту фінансування згідно з МСФЗ 15, або якщо на момент укладення договору очікується, що період між часом, коли Товариство передає обіцяний товар або послугу клієнтові, та часом, коли клієнт платить за такий товар або послугу, становитиме не більше одного року.

Подальша оцінка фінансових інструментів.

Після первісного визнання Товариство оцінює фінансовий актив:

- (а) за амортизованою собівартістю;
- (б) за справедливою вартістю через інший сукупний дохід; або
- (в) за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Товариство застосовує до фінансових активів, які оцінюються за амортизованою собівартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, вимоги щодо зменшення корисності.

Якщо фінансовий інструмент, що був раніше визнаний як фінансовий актив, оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, а його справедлива вартість стає нижчою за нуль, то він є фінансовим зобов'язанням, що оцінюється за амортизованою собівартістю. Відносно гібридні договори, основні договори яких є фінансовими активами, завжди оцінюються як фінансові активи.

Визначення чотирьох категорій фінансових інструментів

Інвестиції, утримувані до погашення - це непохідні фінансові активи з фіксованими платежами або платежами, які підлягають визначенню, а також фіксованим строком погашення, що їх Товариство має реальний намір та здатність утримувати до погашення, інші, ніж:

- а) ті, що їх Товариство після первісного визнання визначає як оцінені за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку;
- б) ті, що їх Товариство визначає як утримувані для продажу;
- в) ті, що відповідають визначенню позик та дебіторської заборгованості.

Товариство не класифікує будь-які фінансові активи як утримувані до погашення, якщо вони протягом поточного фінансового року (або двох попередніх фінансових років) продало або перекласифікувало більше, ніж незначну кількість утримуваних до погашення інвестицій до дати погашення (більша, ніж незначна відносно загальної кількості утримуваних до погашення інвестицій).

Інвестиції, утримувані до погашення, обліковуються за амортизованою собівартістю із застосуванням методу ефективного відсотка.

Амортизована собівартість - це первісна вартість інструмента мінус виплати основної суми, плюс (або мінус) накопичена амортизація будь якої різниці між цією первісною сумою та сумою погашення та мінус будь-яке зменшення корисності.

Строк погашення та періодичність погашення встановлюється виходячи з прогнозованих даних на підставі попереднього досвіду.

Позики та дебіторська заборгованість - це непохідні фінансові активи з фіксованими платежами або платежами, які підлягають визначенню та не мають котирування на активному ринку, за винятком тих:

а) що їх Товариство має намір продати негайно або в найближчий час, що їх слід класифікувати як утримувані для продажу, а також тих, що їх Товариство після первісного визнання визначає за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку;

б) що їх Товариство після первісного визнання визначає як доступні для продажу,

в) щодо яких утримувач може не відшкодувати значною частиною всю суму початкової інвестиції, з інших причин, ніж зменшення кредиту, які слід класифікувати, як доступні для продажу.

Частка, придбана у пулі активів, які не є позиками або дебіторською заборгованістю (наприклад, частка у взаємному фонді або подібному фонді), також не є позикою або дебіторською заборгованістю.

Позики та дебіторська заборгованість є фінансовими активами, що утримуються Товариством за бізнес-моделлю, метою якої є утримання активів для одержання договірних грошових потоків. Управління ними здійснюється для реалізації грошових потоків шляхом одержання договірних платежів протягом строку дії інструмента.

Позики та дебіторська заборгованість після первинного визнання обліковуються за амортизованою собівартістю із застосуванням методу ефективного відсотка.

Фінансовий актив або фінансове зобов'язання за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку - це фінансовий актив або фінансове зобов'язання, які задовольняють будь-яку з таких умов:

а) класифікуються як утримувані для продажу. Фінансовий актив або фінансове зобов'язання класифікуються як утримувані для продажу, якщо:

i) придбані або створені в основному з метою продажу або викупу в близькому майбутньому;

ii) при первісному визнанні є частиною портфеля ідентифікованих фінансових інструментів, якими управляють разом та щодо яких існують свідчення останньої фактичної схеми отримання короткострокового прибутку,

або

iii) є похідним інструментом (за винятком похідного інструмента, який є контрактом фінансової гарантії або призначеним інструментом та інструментом ефективного хеджування);

б) після первісного визнання він призначається Товариством як оцінений за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку.

Фінансові активи, доступні для продажу - це непохідні фінансові активи, призначені як доступні для продажу і не класифіковані як: а) позики та дебіторська заборгованість; б) утримувані до строку погашення інвестиції або в) фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку.

Фінансові активи, доступні для продажу, обліковуються за справедливою вартістю з визнанням змін їх вартості в іншому сукупному доході.

Довгострокові позики, довгострокова дебіторська заборгованість і довгострокові фінансові інвестиції є фінансовими активами, що утримуються Товариством в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів.

Управління ними здійснюється як для реалізації грошових потоків шляхом одержання договірних платежів протягом строку дії інструмента, так і класифікації їх як доступних для продажу, в разі якщо такий продаж забезпечує зменшення збитків від подальшого знецінення таких фінансових інструментів.

Згідно МСФЗ 9, який дозволяє для кожного окремого фінансового інструменту прийняти рішення переоцінювати його через інший сукупний дохід замість прибутку або збитку, Товариством було прийняте таке рішення на дату першого застосування МСФЗ 9 для наявних інвестицій в інструменти капіталу та на дату первісного визнання для інвестицій, що придбаватимуться в подальшому. Це рішення не буде переглянуте в майбутньому, а отже, відповідні інвестиції будуть переоцінюватися через інший

супутній дохід до їх вибуття. При цьому дивіденди від них визнаються в прибутку або збитку, але всі інші несправедливої вартості не переносяться до прибутку або збитку, навіть при вибутті.

Переоцінка інструментів капіталу через інший сукупний дохід передбачена лише для активів, які відповідають визначенню інструментів капіталу в МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання». На практиці це означає, що така можливість існує для інвестицій в акції приватних та публічних акціонерних товариств України. Однак, вона не застосовується до інвестицій в частки товариств з обмеженою відповідальністю, учасники яких мають право вийти з товариства та забрати свою частку грошима, або в частки інвестиційних фондів, які мають обмежений строк діяльності або зобов'язані викуповувати свої паї в інвесторів, оскільки такі частки та паї не є інструментами капіталу за визначенням МСБО 32.

Довгострокові позики, довгострокова дебіторська заборгованість і довгострокові фінансові інвестиції після первинного визнання обліковуються за справедливою вартістю з визнанням змін їх вартості в іншому сукупному доході.

Товариство здійснює класифікацію всіх фінансових зобов'язань як таких, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, за винятком:

(а) *фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.* Такі зобов'язання, включаючи похідні інструменти, що є зобов'язаннями, надалі оцінюються за справедливою вартістю.

(б) *фінансових зобов'язань, що виникають у разі невідповідності передавання фінансового активу критеріям для припинення визнання або в разі застосування підходу більшої участі.*

(в) *договорів фінансової гарантії.*

(г) *зобов'язань із надання позики за ставкою відсотка, нижчою від ринкової.*

Зменшення корисності фінансових інструментів:

Товариство визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, що оцінюється за амортизованою собівартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, для позик, фінансових інвестицій і торгової дебіторської заборгованості, дебіторської заборгованості за орендою, за іншою поточною дебіторською заборгованістю, що визнана фінансовим активом, за договірним активом, визнаним згідно МСФЗ 15, або за зобов'язанням із кредитування, і за договором фінансової гарантії, до якого застосовуються вимоги щодо зменшення корисності.

Резерв під збитки за фінансовим активом, що оцінюється за амортизованою собівартістю, визнається в прибутках/збитках і зменшує балансову вартість активу в звіті про фінансовий стан. Резерв під збитки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, визнається в іншому сукупному доході й не зменшує балансової вартості фінансового активу, зазначеної у звіті про фінансовий стан.

Товариство оцінює станом на кожну звітну дату резерв під збитки за фінансовим інструментом у розмірі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструменту, якщо кредитний ризик за таким фінансовим інструментом значно зріс з моменту первісного визнання.

Мета встановлення вимог щодо зменшення корисності полягає у визнанні очікуваних кредитних збитків за весь строк дії за всіма фінансовими інструментами, за якими відбулося значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання (незалежно від того, чи він оцінюється на індивідуальній, чи на груповій основі) з урахуванням усієї обґрунтованої та підтвердженої інформації, включаючи прогнозну інформацію.

Якщо станом на звітну дату кредитний ризик за фінансовим інструментом не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, то, Товариство оцінює резерв під збитки за таким фінансовим інструментом у розмірі, що дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним збиткам.

У випадку зобов'язань із кредитування та договорів фінансової гарантії дата, з якої Товариство стає стороною безвідкличного зобов'язання, вважається датою первісного визнання в цілях застосування вимог щодо зменшення корисності.

Якщо Товариство оцінило у попередньому звітному періоді резерв під збитки за фінансовим інструментом у розмірі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструменту, але станом на поточну звітну дату з'ясувало, що кредитний ризик за таким фінансовим інструментом зменшився, то Товариство оцінює резерв під збитки в розмірі, що дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним збиткам станом на поточну звітну дату.

Товариство визнає суму очікуваних кредитних збитків (або здійснює відновлення корисності), що є необхідною для коригування резерву під збитки станом на звітну дату, до суми, яка має бути визнана згідно переоцінки кредитного ризику, як *прибуток або збиток від зменшення корисності* в прибутку або збитку.

Визначення значного зростання кредитного ризику:

Станом на кожну звітну дату Товариство оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим інструментом значного зростання з моменту первісного визнання. При виконанні такої оцінки Товариство замість зміни суми очікуваних кредитних збитків використовує зміну ризику настання дефолту (невиконання зобов'язань) протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента. Для виконання такої оцінки Товариство порівнює ризик настання дефолту (невиконання зобов'язань) за фінансовим інструментом станом на звітну дату з ризиком настання дефолту за фінансовим інструментом станом на дату первісного визнання, і враховує при цьому обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію, що є доступною без надмірних витрат або зусиль, і вказує на значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання.

Товариство може зробити припущення про те, що кредитний ризик за фінансовим інструментом не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, якщо було з'ясовано, що фінансовий інструмент має низький рівень кредитного ризику станом на звітну дату.

За можливості одержання обґрунтовано необхідної та підтвердженої прогнозової інформації без надмірних витрат або зусиль Товариство не може спиратись лише на інформацію при простроченні при визначенні того, чи зазнав кредитний ризик значного зростання з моменту первісного визнання. Водночас, якщо інформацію, що має більш прогнозний характер, ніж інформація про прострочення (чи то на індивідуальній, чи то на груповій основі), неможливо одержати без надмірних витрат або зусиль, то Товариство має право використовувати інформацію про прострочення для з'ясування того, чи з моменту первісного визнання відбулося значне зростання кредитного ризику. Незважаючи на спосіб, яким Товариство (в залежності від доступності прогнозової інформації) оцінює значне зростання кредитного ризику, у разі прострочення договірних платежів більш ніж на 30 днів приймається спростоване припущення про те, що кредитний ризик за фінансовим активом зазнав значного зростання з моменту первісного визнання. Це припущення спростовується тільки якщо в наявності розумно необхідна та підтверджувана інформація, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль, котра показує, що кредитний ризик із моменту первісного визнання не зазнав значного зростання навіть попри те, що договірні платежі прострочено більш ніж на 30 днів. Якщо Товариство з'ясує, що кредитний ризик значно зріс до того, як договірні платежі було прострочено більш ніж на 30 днів, то спростоване припущення не застосовується.

Модифіковані фінансові активи:

Якщо договірні грошові потоки за фінансовим активом зазнали перегляду або модифікації, а визнання фінансового активу припинене не було, то Товариство оцінює, чи мало місце значне зростання кредитного ризику за фінансовим інструментом шляхом порівняння:

(а) ризику настання дефолту (невиконання зобов'язань) станом на звітну дату (на основі модифікованих договірних умов); і

(б) ризику настання дефолту (невиконання зобов'язань) станом на дату первісного визнання (на основі первісних договірних умов, що не зазнали модифікації).

Станом на звітну дату Товариство визнає як резерв під збитки за *придбаними або створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами* лише кумулятивні зміни в розмірі

очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового активу з моменту первісного визнання.

Товариство визнає станом на кожну звітну дату зміну розміру очікуваних кредитних збитків за весь строк дії як прибуток або збиток від зменшення корисності в прибутку або збитку. Товариство визнає сприятливі зміни в очікуваних кредитних збитках за весь строк дії як прибуток від зменшення корисності, навіть якщо розмір очікуваних кредитних збитків протягом строку дії є меншим від розміру очікуваних кредитних збитків, що були враховані в оцінці грошових потоків під час первісного визнання.

Оцінка очікуваних кредитних збитків:

Товариство оцінює очікувані кредитні збитки за фінансовим інструментом у спосіб, що відображає:

(а) об'єктивну та зважену за ймовірністю суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів;

(б) часову вартість грошей; і

(в) обґрунтовано необхідну та підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

При оцінці очікуваних кредитних збитків Товариство може не визначати всі можливі сценарії. Водночас, воно має врахувати ризик або ймовірність настання кредитних збитків шляхом розгляду можливості настання кредитного збитку та можливості ненастання кредитного збитку, навіть якщо можливість настання кредитного збитку є малоімовірною.

Максимальний період, який ураховується під час оцінки очікуваних кредитних збитків, - це максимальний договірний період (з урахуванням умов про пролонгацію), протягом якого Товариство є вразливим до кредитного ризику, але не довший період, навіть якщо застосування відповідного довшого періоду відповідає діловій практиці.

Якщо фінансові інструменти містять у собі як позику, так і невикористане зобов'язання з кредитування, а передбачена договором спроможність Товариства вимагати погашення та скасовувати невикористане зобов'язання не обмежує його вразливості до кредитних збитків своїм лише періодом подання відповідного повідомлення за договором. У випадку таких (і лише таких) фінансових інструментів Товариство оцінює очікувані кредитні збитки за період, протягом якого воно є вразливим до кредитного ризику, а очікувані кредитні збитки не можуть бути зменшені за рахунок вжиття заходів із управління кредитним ризиком, навіть якщо такий період є довшим за максимальний договірний період.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань:

Товариство припиняє визнання фінансового активу тоді й лише тоді, коли:

(а) спливає строк дії договірних прав на грошові потоки від такого фінансового активу;

(б) воно передає фінансовий актив і таке передавання відповідає критеріям для припинення визнання.

Товариство передає фінансовий актив тоді й лише тоді, коли воно або:

(а) передає договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу; або

(б) зберігає за собою договірні права на одержання грошових потоків від такого фінансового активу ("первісний актив"), але бере на себе договірне зобов'язання виплачувати грошові потоки одному або кільком одержувачам за угодою ("кінцеві одержувачі"), коли виконуються всі три наведені нижче умови.

(і) Товариство не зобов'язане виплачувати суми кінцевим одержувачам, якщо від первісного активу йому не надійшли еквівалентні суми. Короткострокові аванси з правом повного відшкодування наданої суми з процентами, нарахованими за ринковими ставками, цю умову не порушують.

(ii) Положення договору про передавання активів забороняють Товариству продавати первісний актив або надавати його в заставу, крім його надання кінцевим одержувачам на забезпечення свого зобов'язання виплачувати їм грошові потоки.

(iii) Товариство зобов'язане переказувати всі грошові потоки, що були зібрані ним від імені кінцевих одержувачів, без суттєвої затримки. Крім того, воно не має права повторно інвестувати такі грошові потоки, за винятком інвестицій грошовими коштами та їх еквівалентами упродовж короткого розрахункового періоду від дати одержання коштів до дати обов'язкового їх переказу кінцевим одержувачам із передаванням процентів, одержаних від таких інвестицій, на користь кінцевих одержувачів.

Товариство під час передавання ним фінансового активу оцінює, в якому обсязі за ним залишаються ризики та вигоди від володіння фінансовим активом. При цьому:

(а) якщо Товариство в основному передає всі ризики та вигоди від володіння фінансовим активом, то воно припиняє визнання фінансового активу та окремо визнає як активи або зобов'язання всі права та обов'язки, створені або збережені при передаванні.

(б) якщо Товариство в основному зберігає за собою всі ризики та вигоди від володіння фінансовим активом, то воно продовжує визнавати фінансовий актив.

(в) якщо Товариство в основному не передає й не зберігає за собою всіх ризиків та вигод від володіння фінансовим активом, то воно з'ясовує, чи залишився за ним контроль над фінансовим активом. При цьому:

(i) якщо контроль за Товариством не залишився, то воно припиняє визнання фінансового активу та окремо визнає як активи або зобов'язання всі права та обов'язки, створені або збережені при передаванні.

(ii) якщо контроль залишився, то воно продовжує визнавати фінансовий актив у обсязі своєї подальшої участі у фінансовому активі.

Якщо Товариство передає фінансовий актив у рамках передавання, яке відповідає критеріям для припинення визнання, в цілому та зберігає за собою право на обслуговування фінансового активу за плату, то воно визнає або актив з обслуговування або зобов'язання з обслуговування за таким договором про обслуговування. Якщо не очікується, що отримувана плата являтиме собою адекватну винагороду за обслуговування, то щодо обов'язку з обслуговування визнається зобов'язання з обслуговування за його справедливою вартістю. Якщо очікується, що отримувана плата перевищуватиме адекватну винагороду за обслуговування, то за правом на обслуговування визнається актив з обслуговування в розмірі, визначеному на основі розподілу балансової вартості більшого фінансового активу.

Якщо внаслідок передавання відбувається припинення визнання фінансового активу в цілому, але передавання тягне за собою одержання Товариством нового фінансового активу або зобов'язання ним на себе нового фінансового зобов'язання або зобов'язання з обслуговування, то Товариство визнає новий фінансовий актив, нове фінансове зобов'язання або зобов'язання з обслуговування за справедливою вартістю.

При припиненні визнання фінансового активу в цілому різниця між:

(а) балансовою вартістю (визначеною на дату припинення визнання) та

(б) одержаною компенсацією (включаючи всі одержані нові активи мінус усі прийняті нові зобов'язання),

визнається в прибутку чи збитку.

Товариство виключає фінансове зобов'язання (або частину фінансового зобов'язання) зі свого звіту про фінансовий стан тоді й лише тоді, коли воно погашається: тобто тоді, коли зобов'язання, передбачене договором, виконано або анульовано, або коли сплив термін його виконання.

Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання), яке було погашене або передане іншій стороні, та виплаченою компенсацією, включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті зобов'язання, визнається в прибутку або збитку.

Згортання фінансових активів та зобов'язань:

Фінансовий актив та фінансове зобов'язання згортається і чиста сума подається в звіті про фінансовий стан, якщо і тільки якщо Товариство:

- a) на теперішній час має юридично забезпечене право на згортання визнаних сум;
- b) має намір або погасити зобов'язання на нетто-основі, або продати актив й одночасно погасити зобов'язання.

В разі передачі фінансового активу, яка не відповідає вимогам щодо припинення визнання, переданий актив та пов'язане з ним зобов'язання не згортаються. Подібним чином Товариство не згортає будь-які доходи, одержані від переданого активу, з будь-якими витратами, понесеними за відповідним зобов'язанням.

Згортання визнаного фінансового активу та визнаного фінансового зобов'язання і подання чистої суми відрізняються від припинення визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання. Хоча згортання не веде до визнання прибутку або збитку, припинення визнання фінансового інструменту не лише спричиняє вибуття раніше визнаної статті зі звіту про фінансовий стан, а й може привести до визнання прибутку або збитку.

Право згортання - це визначене контрактом або іншим чином юридичне право дебітора виставити чи інакше вилучити всю суму (або частину суми) до сплати кредиторів шляхом зарахування цієї суми в суму до отримання від кредитора. За деяких обставин дебітор може мати юридичне право зараховувати суму до отримання від третьої сторони в суму до сплати кредиторів за умови, що існує угода між трьома сторонами, у якій чітко встановлено право дебітора на згортання. Оскільки право на згортання є юридичним правом, умови, які визначають це право, можуть бути різними і слід визначати, які закони потрібно застосовувати до відповідносин між сторонами.

Наявність юридично забезпеченого права на згортання фінансового активу та фінансового зобов'язання впливає на права та зобов'язання, пов'язані з фінансовим активом та фінансовим зобов'язанням, і може впливати на рівень кредитного ризику та ризику ліквідності. Сама собою наявність права не є достатньою основою для згортання. За відсутності наміру використати право або здійснити одночасне погашення, сума та час майбутніх грошових потоків Товариства залишаються незмінними. Якщо Товариство має намір використати право або здійснити одночасне погашення, то воно здійснює подання активу та зобов'язання на нетто-основі, яке точніше відображає суми та час очікуваних майбутніх грошових потоків, а також ризик, на які ці грошові потоки наражаються. Намір однієї або кількох сторін погасити зобов'язання на нетто-основі без юридичного права здійснювати це, не є достатнім для обґрунтування згортання, оскільки права та зобов'язання, пов'язані з окремим фінансовим активом та фінансовим зобов'язанням, залишаються незмінними.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти складаються з коштів на поточних рахунках у банках та в касі Товариства.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, протягом не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводяться в національній валюті та в іноземній валюті.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Первісна оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

Депозити, які відповідають критерію договірних грошових потоків, що містять лише погашення основного боргу та відсотків на нього, після первісного визнання обліковуються за амортизованою вартістю.

У разі обмеження права використання коштів на поточних рахунках в у банках (наприклад, у випадку призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації) ці активи можуть бути класифіковані у складі не поточних активів. У випадку прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і їх вартість відображається у складі збитків звітного періоду.

Операції в іноземній валюті обліковуються в українських гривнях за офіційним курсом обміну Національного банку України на дату проведення операцій.

Монетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземних валютах, перераховуються в гривню за відповідними курсами обміну НБУ на дату балансу. Немонетарні статті, які відносяться за історичною собівартістю в іноземній валюті, відображаються за курсом на дату операції, немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, відображаються за курсом на дату визначення справедливої вартості. Курсові різниці, що виникли при перерахунку за монетарними статтями, визнаються в прибутку або збитку в тому періоді, у якому вони виникають.

Товариство використовувало обмінні курси на дату балансу:

	31.12.2018	31.12.2017
Гривня /1 долар США	27,6883	28,0672

Дебіторська заборгованість

Визнання, подання, класифікація та розкриття інформації щодо дебіторської заборгованості здійснюється відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття», МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» та МСБО 1 «Подання фінансових звітів».

Дебіторська заборгованість поділяється на поточну (термін погашення протягом 12 місяців з дати фінансової звітності) та непоточну (термін погашення більше 12 місяців з дати фінансової звітності). Товариство здійснює переведення частини непоточної (довгострокової) дебіторської заборгованості до складу поточної (короткострокової), коли за умовами договору погашення частини суми заборгованості залишається менше 365 днів.

Товариство з метою обліку та складання фінансової звітності виділяє види дебіторської заборгованості, які:

а) Відносяться до *фінансових активів*:

торгова дебіторська заборгованість,

інша дебіторська заборгованість: надані позики та заборгованість, пов'язана із реалізацією товарів, робіт, послуг.

б) не відносяться до *фінансових активів*:

Дебіторська заборгованість, погашення якої не передбачається фінансовими інструментами, а яка погашається шляхом отримання немонетарних активів: аванси видані (в тому числі передплачені витрати), дебіторська заборгованість з податків та зборів, з ПДВ до відшкодування, з працівниками, з розрахунків за претензіями і відшкодування шкоди (заборгованість не договірною характеру).

Позики та інша дебіторська заборгованість, які є фінансовими активами, утримуються Товариством за бізнес-моделлю, метою якої є утримання активів для одержання договірних грошових потоків. Управління ними здійснюється для реалізації грошових потоків шляхом одержання договірних платежів протягом строку дії інструмента. *Позики та дебіторська заборгованість* - це непохідні фінансові активи з фіксованими платежами або платежами, які підлягають визначенню та не мають котирування на активному ринку,

За винятком торговельної дебіторської заборгованості, Товариство під час первісного визнання оцінює *позики та іншу дебіторську заборгованість, які є фінансовими активами*, за їх *справедливою вартістю* плюс *витрати на операцію*, що можуть бути безпосередньо віднесені на придбання або випуск цього фінансового активу. Витрати за операцією — це додаткові витрати, що безпосередньо належать до придбання або вибуття фінансового активу і

включають, крім іншого: винагороди агентам, консультантам, брокерам, біржам, а також невідшкодовані податки та збори.

Справедливою вартістю при первісному визнанні зазвичай є ціна операції (тобто справедлива вартість наданої або отриманої компенсації), підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку.

Різниця між справедливою вартістю дебіторської заборгованості при первісному визнанні та її дисконтованою вартістю на дату виникнення заборгованості, в разі її наявності списується на збиток від первісного визнання активу, з подальшою амортизацією цієї різниці протягом періоду погашення. Якщо дебіторська заборгованість погашається достроково, то неамортизований залишок різниці відображається у звіті про сукупний дохід того періоду, в якому відбулося дострокове погашення.

При первісному визнанні справедлива вартість довгострокової позики або довгострокової дебіторської заборгованості, на яку не нараховуються проценти, оцінюється за теперішньою вартістю всієї майбутньої грошової виручки, дисконтованої за переважною ринковою ставкою (ставками) відсотка для подібного інструмента (подібного з точки зору валюти, строку, типу ставки відсотка й інших чинників) із аналогічним кредитним рейтингом. Будь-яка додаткова сума, надана в кредит, є витратою або зменшує дохід, якщо вона не відповідає критеріям для визнання як актив якогось іншого типу.

Довгострокові позики та довгострокова дебіторська заборгованість є фінансовими активами, що утримуються Товариством в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів.

Управління ними здійснюється як для реалізації грошових потоків шляхом одержання договірних платежів протягом строку дії інструмента, так і класифікації їх як доступних для продажу, в разі якщо такий продаж забезпечує зменшення збитків від подальшого знецінення таких фінансових інструментів.

Довгострокові позики та довгострокова дебіторська заборгованість після первинного визнання обліковуються за справедливою вартістю з визнанням змін їх вартості в іншому сукупному доході.

Торгова дебіторська заборгованість – це *безумовні права на компенсацію* від клієнта у сумі, яка безпосередньо відповідає вартості для клієнта зобов'язання Товариства поставити продукцію, товари, роботи чи послуги, виконаного Товариством на сьогоднішній день і на яку Товариство *визнало дохід*. *Торгова дебіторська заборгованість* – це фінансовий актив, який *має* собою контрактне право отримати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання.

Рахунки, які Товариство виставляє покупцям чи замовникам називають рахунками до отримання (грошових коштів чи їх еквівалентів). Рахунки до отримання являють собою суми грошових коштів, що не були сплачені і є заборгованістю клієнтів за товари, роботи чи послуги, що були реалізовані, виконані чи надані в ході одного звичайного операційного циклу. Окремі сальдо рахунків до отримання з кредитовим сальдо (в залежності від переплати чи попередньої оплати) визнаються зобов'язаннями. Ці кредитові сальдо не включаються до дебіторської заборгованості.

При первісному визнанні Товариство *оцінює торговельну дебіторську заборгованість за ціною операції* (згідно з визначенням, наведеним у МСФЗ 15), якщо торговельна дебіторська заборгованість не містить значного компоненту фінансування, або якщо на момент укладення договору очікується, що період між часом, коли Товариство передає обіцяний товар або послугу клієнтові, та часом, коли клієнт платить за такий товар або послугу, становитиме не більше одного року.

Позики та дебіторська заборгованість, які є поточними фінансовими активами, після первинного визнання обліковуються за амортизованою собівартістю із застосуванням методу ефективного відсотка. Ефективна ставка відсотка - це ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів від строку погашення до поточної чистої балансової

вартості фінансового активу.

Амортизована собівартість - це первісна вартість інструмента мінус виплати основної суми, плюс (або мінус) накопичена амортизація будь якої різниці між цією первісною сумою та сумою погашення та мінус будь-яке зменшення корисності. Строк погашення та періодичність погашення встановлюється виходячи з прогнозованих даних на підставі попереднього досвіду.

Товариство визнає зменшення корисності через резерв під збитки для *очікуваних кредитних збитків* за фінансовим активом, що оцінюється за амортизованою собівартістю, для позик і торгової дебіторської заборгованості, дебіторської заборгованості за орендою, за іншою поточною дебіторською заборгованістю, що визнана фінансовим активом.

Резерв під збитки визнається в прибутках/збитках і зменшує балансову вартість активу в звіті про фінансовий стан. Товариство оцінює станом на кожен звітну дату резерв під збитки для *очікуваних кредитних збитків* і визнає суму очікуваних кредитних збитків (або здійснює відновлення корисності) що є необхідною для коригування резерву під збитки станом на звітну дату, до суми, яка має бути визнана згідно переоцінки кредитного ризику, як *прибуток або збиток від зменшення корисності* в прибутку або збитку. Товариство визнає сприятливі зміни в очікуваних кредитних збитках за весь строк дії як прибуток від зменшення корисності, навіть якщо розмір очікуваних кредитних збитків протягом строку дії є меншим від розміру очікуваних кредитних збитків, що були враховані в оцінці грошових потоків під час первісного визнання.

Товариство оцінює очікувані кредитні збитки за фінансовими активами із застосуванням принципів щодо нейтральності і доступності інформації, що є основою оцінки, а також застосовує методи сценарного аналізу та дисконтування грошових потоків, враховуючи часову вартість грошей. Максимальний період, який ураховується під час оцінки очікуваних кредитних збитків, - це максимальний договірний період (з урахуванням умов про пролонгацію), протягом якого Товариство є вразливим до кредитного ризику.

На дебіторську заборгованість, яка не відносяться до *фінансових активів*, і погашення якої не передбачається фінансовими інструментами, а яка погашається шляхом отримання немонетарних активів (аванси видані (в тому числі передплачені витрати), дебіторська заборгованість з податків та зборів, з ПДВ до відшкодування, з працівниками, з розрахунків за претензіями і відшкодування шкоди), тобто, заборгованість не договірного характеру, резерв збитків на зменшення корисності (знецінення) не нараховується. Така заборгованість відображується в балансі за справедливою вартістю, яка дорівнює її номінальній вартості.

Безнадійною визнається заборгованість, щодо якої не існує вірогідності її погашення з урахуванням вимог ПКУ. Даний факт затверджується керівником Товариства. Безнадійна дебіторська заборгованість, яка не є фінансовим активом, списується на витрати без застосування рахунку резерву

Для подання інформації щодо дебіторської заборгованості в Примітках до фінансової звітності, складеної за МСФЗ, дебіторську заборгованість класифікують окремо як поточну та не поточну (довгострокову). Дебіторську заборгованість також деталізують з виділенням сум до отримання від торгових клієнтів, до отримання від пов'язаних сторін, авансів виданих та інших сум.

Основні засоби

Основні засоби Товариства враховуються і відображуються у фінансовій звітності Товариства відповідно до МСБО 16 «Основні засоби».

Основними засобами визнаються матеріальні активи Товариства, очікуваний термін корисного використання яких більше за один рік, які використовуються в процесі виробництва, надання послуг, здачі в оренду іншим сторонам, для здійснення адміністративних або соціальних функцій.

Основні засоби Товариства враховуються по об'єктах. Об'єкти основних засобів класифікуються по окремих класах.

Готові до експлуатації об'єкти, які плануються до використання у складі основних засобів, до моменту початку експлуатації враховуються у складі класу придбані, але не введені в експлуатацію основні засоби.

Придбані основні засоби оцінюються за собівартістю, яка включає вартість придбання і витрати, пов'язані з доставкою і доведенням об'єкту до стану, придатного для експлуатації.

Виготовлені власними силами об'єкти основних засобів оцінюються за фактичними преміями витратами на їх створення. У момент введення в експлуатацію їх вартість порівнюється з вартістю відшкодування відповідно до МСБО 36 «Знецінення активів».

Після первісного визнання активом, об'єкт основних засобів обліковується за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Собівартістю об'єктів основних засобів, що надходять на баланс Товариства на протязі року, визнається їх первісна вартість, що дорівнює собівартості придбання, визначеною згідно МСБО 16.

Відповідно до законодавства України земля, на якій Товариство здійснює свою діяльність, є власністю держави, в балансі Товариства не відображується. У подальшому, в разі придбання землі, вона буде відображатися у фінансовій звітності за вартістю придбання.

Основні засоби, призначені для продажу, і які відповідають критеріям визнання, обліковуються відповідно до МСФЗ 5.

Подальші витрати

Витрати на обслуговування, експлуатацію і ремонти основних засобів списуються на витрати періоду у міру їх виникнення. Вартість суттєвих оновлень і вдосконалень основних засобів капіталізується. Якщо при заміні одного з компонентів складних об'єктів основних засобів виконані умови визнання матеріального активу, то відповідні витрати додаються до балансової вартості складного об'єкту, а операція по заміні розглядається як реалізація (вибуття) старого компонента.

Амортизація основних засобів

Суму активу, що амортизується, визначають після вирахування його ліквідаційної вартості. Ліквідаційна вартість – це сума грошових коштів, яку Товариство очікує отримати за актив при його вибутті після закінчення терміну його корисного використання, за вирахуванням витрат на його вибуття. У випадку якщо ліквідаційну вартість об'єктів основних засобів оцінити неможливо, або вона не суттєва по сумах, ліквідаційна вартість не встановлюється.

Ліквідаційна вартість, строки корисного використання і метод нарахування амортизації переглядаються на кінець кожного фінансового року. Вплив будь-яких змін, що виникають від оцінок, зроблених у попередні періоди, ураховується як зміна облікової оцінки.

Термін корисного використання об'єктів основних засобів, отриманих в лізинг, встановлюється рівним терміну дії договору лізингу (терміну сплати лізингових платежів).

Амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом.

Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу (або включають до ліквідаційної групи, яку класифікують як утримуваний для продажу) згідно з МСФЗ 5, або на дату, з якої припиняють визнання активу. Отже, амортизацію не припиняють, коли актив не використовують або він вибуває з активного використання, доки актив не буде амортизований повністю.

Нарахування амортизації здійснюється протягом строку корисного використання об'єктів за прямолінійним методом із застосуванням наступних строків корисного використання:

Групи основних засобів	Термін корисного використання
------------------------	-------------------------------

Будівлі	10 – 30 років
Споруди	10 – 30 років
Машини та обладнання	5 – 15 років
Офісне обладнання	3 – 8 років
Транспортні засоби	5 – 15 років
Виробничий і господарчий інвентар	1 – 5 років
Інші	1 – 10 років

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи Товариства обліковуються і відображаються у фінансовій звітності згідно МСБО 38 «Нематеріальні активи».

Нематеріальними активами визнаються контрольовані Товариством немонетарні активи, які не мають матеріальної форми, можуть бути ідентифіковані окремо від Товариства і використовуються впродовж періоду більше 1 року (або операційного циклу) для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях або передачі в оренду іншим особам.

Об'єкти нематеріальних активів класифікуються по окремих групах.

Програмне забезпечення, яке є невід'ємним і необхідним для забезпечення роботи основних засобів, враховується у складі цих об'єктів.

Нематеріальні активи оцінюються за собівартістю, яка включає вартість придбання і витрати, пов'язані з доведенням нематеріальних активів до стану, в якому вони придатні до експлуатації, за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності.

Собівартість самостійно створеного нематеріального активу складається із всіх витрат на створення, виробництво і підготовку активу до використання. Витрати на дослідження (науково-дослідні роботи) визнаються витратами в періоді їх виникнення.

Подальші витрати на нематеріальний актив збільшують собівартість нематеріального активу, якщо:

- існує вірогідність того, що ці витрати призведуть до генерування активом майбутніх економічних вигод, які перевищать його спочатку оцінений рівень ефективності;
- ці витрати можна достовірно оцінити і віднести до відповідного активу.

Якщо подальші витрати на нематеріальний актив необхідні для підтримки спочатку оціненої ефективності активу, вони визнаються витратами періоду.

Амортизація нематеріальних активів здійснюється із застосуванням прямолінійного методу впродовж очікуваного строку їх використання, але не більше 20 років.

Нематеріальні активи, які виникають у результаті договірних або інших юридичних прав, амортизуються протягом терміну чинності цих прав.

Очікуваний термін корисного використання нематеріальних активів визначається при їх встановці на облік постійно діючою інвентаризаційною комісією, виходячи з:

- очікуваного морального зносу, правових або інших обмежень відносно термінів використання або інших чинників;
- термінів використання подібних активів, затверджених комісією Товариства.

Амортизація починається нараховуватися з періоду, коли цей актив стає придатним до використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом.

Амортизація припиняється на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи) відповідно до МСФЗ 5, або на дату, з якої припиняється визнання цього активу.

Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів

На кожну звітну дату Товариство оцінює, чи є якась ознака того, що корисність активу може зменшитися. Товариство зменшує балансову вартість активу до суми його очікуваного відшкодування, якщо і тільки якщо сума очікуваного відшкодування активу менша від його балансової вартості. Таке зменшення негайно визнається в прибутках чи збитках. Збиток від

зменшення корисності, визнаний для активу (за винятком гудвілу) в попередніх періодах, Товариство сторнує, якщо і тільки якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми очікуваного відшкодування. Після визнання збитку від зменшення корисності амортизація основних засобів коригується в майбутніх періодах з метою розподілення переглянутої балансової вартості необоротного активу на систематичній основі протягом строку корисного використання.

Запаси

Облік і відображення у фінансовій звітності запасів здійснюється відповідно до МСБО 2. Товариство визнає запасами активи, які:

- утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу;
- перебувають у процесі виробництва для такого продажу;
- існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг.

Одиницею запасів в цілях бухгалтерського обліку вважати найменування запасів.

Запаси класифікуються по однорідних групах:

- сировина і матеріали;
- запасні частини;
- паливо;
- тара і тарні матеріали;
- матеріали передані у виробництво (незавершене виробництво?);
- будівельні матеріали;
- інші матеріали;
- готова продукція;
- малоцінні швидкозношувані предмети

Запаси оцінюються за меншою з таких двох величин: собівартість та чиста вартість реалізації.

Собівартість запасів включає всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан.

Витрати на придбання запасів складаються з ціни придбання, ввізного мита та інших податків (окрім тих, що згодом відшкодовуються податковими органами), а також з витрат на транспортування, навантаження і розвантаження та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з придбанням готової продукції, матеріалів та послуг. Торговельні знижки, інші знижки та інші подібні їм статті вираховуються при визначенні витрат на придбання.

Витрати на переробку запасів охоплюють витрати, прямо пов'язані з одиницями виробництва, наприклад оплата праці виробничого персоналу. Вони також включають систематичний розподіл постійних та змінних виробничих накладних витрат, що виникають при переробці матеріалів у готову продукцію.

Постійні виробничі накладні витрати - це ті непрямі витрати на виробництво, які залишаються порівняно незмінними незалежно від обсягу виробництва, такі як амортизація, утримання будівель і обладнання, а також витрати на управління та адміністративні витрати. Змінні виробничі накладні витрати - це такі непрямі витрати на виробництво, які змінюються прямо (або майже прямо) пропорційно обсягу виробництва, такі як витрати на допоміжні матеріали та непрямі витрати на оплату праці.

Як база розподілу змінних і постійних розподілених загальновиробничих витрат застосовується основна заробітна плата (без доплат і надбавок) виробничих робітників.

Нерозподілені накладні витрати визнаються витратами того періоду, в якому вони понесені. У періоди надзвичайно високого рівня виробництва сума постійних накладних витрат, розподілених на кожну одиницю виробництва, зменшується так, щоб запаси не переоцінювалися вище собівартості.

Інші витрати включаються в собівартість запасів лише тією мірою, якою вони були понесені при доставці запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення в теперішній стан.

Витрати, які виключаються із собівартості запасів і визнаються як витрати періоду, в якому вони понесені, є такі:

- а). понаднормові: відходи матеріалів, витрати на оплату праці або інші виробничі витрати;
- б). витрати на зберігання, крім тих витрат, які зумовлені виробничим процесом і є необхідними для підготовки до наступного етапу виробництва;
- в). адміністративні накладні витрати, не пов'язані з доставкою запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведенням у теперішній стан;
- г). витрати на продаж.

До виробничої собівартості продукції (товарів, робіт, послуг) включаються:

- прямі матеріальні витрати;
- прямі витрати на оплату праці;
- інші прямі витрати;
- змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати.

Нерозподілені загальновиробничі витрати включаються до складу собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг) у періоді їх виникнення.

Товариство здійснює оцінку вибуття запасів при відпуску у виробництво або іншому вибуттю:

за методом собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО)

Чиста вартість реалізації – це можлива ціна реалізації в ході звичайної діяльності Товариства за вирахуванням розрахункових витрат при продажу.

Корисні залишки, що утворюються в результаті здійснення ремонту, поліпшення модернізації, добудови, реконструкції тощо) та ліквідації необоротних активів, прибутковуються на склад Товариства за ціною подібних запасів при наявності їх на балансі.

Інвестиційна нерухомість

До інвестиційної нерухомості Товариство відносить будівлі, приміщення або частини будівель, утримувані з метою отримання орендних платежів, а не для використання у виробництві, наданні послуг чи для адміністративних цілей, або продажу в звичайному ході діяльності. Якщо будівлі включають одну частку, яка утримується з метою отримання орендної плати та другу частку для використання у процесі діяльності Товариства або для адміністративних цілей, в бухгалтерському обліку такі частини об'єкту нерухомості оцінюються та відображаються окремо, якщо вони можуть бути продані окремо. Інвестиційна нерухомість первісно оцінюється за собівартістю, включаючи витрати на операцію. Оцінка після визнання здійснюється на основі моделі собівартості і відображується в обліку у відповідності до МСБО 16 «Основні засоби».

Довгострокові необоротні активи, призначені для продажу

Товариство класифікує необоротний актив як утримуваний для продажу, якщо його балансова вартість буде в основному відшкодовуватися шляхом операції продажу, а не звичайного використання. Необоротні активи, утримувані для продажу, оцінюються і відображаються в бухгалтерському обліку за найменшою з двох величин: балансовою або справедливою вартістю з вирахуванням витрат на операції, пов'язані з продажем. Амортизація на такі активи не нараховується. Збиток від зменшення корисності при первісному чи подальшому списанні активу до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж визнається у звіті про фінансові результати.

Оренда

Фінансова оренда - це оренда, за якою передаються в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на актив. Товариство як орендар на початку строку

оренди визнає фінансову оренду як активи та зобов'язання за сумами, що дорівнюють справедливій вартості орендованого майна на початок оренди або (якщо вони менші за справедливу вартість) за теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів. Мінімальні орендні платежі розподіляються між фінансовими витратами та зменшенням непогашених зобов'язань. Фінансові витрати розподіляються на кожен період таким чином, щоб забезпечити сталу періодичну ставку відсотка на залишок зобов'язань. Непередбачені орендні платежі відображаються як витрати в тих періодах, у яких вони були понесені. Політика нарахування амортизації на орендовані активи, що амортизуються, узгоджена із стандартною політикою Товариства щодо подібних активів.

Оренда активів, за якою ризики та винагороди, пов'язані з правом власності на актив, фактично залишаються в орендодавця, класифікується як операційна оренда. Орендні платежі за угодою про операційну оренду визнаються як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди. Дохід від оренди за угодами про операційну оренду Товариство визнає на прямолінійній основі протягом строку оренди. Затрати, включаючи амортизацію, понесені при отриманні доходу від оренди, визнаються як витрати.

Податки на прибуток

Витрати з податку на прибуток являють собою суму витрат з поточного та відстроченого податків. Поточний податок визначається як сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (збитку) за звітний період. Поточні витрати Підприємства за податками розраховуються з використанням податкових ставок, чинних (або в основному чинних) на дату балансу.

Відстрочений податок розраховується за балансовим методом обліку зобов'язань та являє собою податкові активи або зобов'язання, що виникають у результаті тимчасових різниць між балансовою вартістю активу чи зобов'язання в балансі та їх податковою базою.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються, як правило, щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню. Відстрочені податкові активи визнаються з урахуванням ймовірності наявності в майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути використані тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню. Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну дату й зменшується в тій мірі, у якій більше не існує ймовірності того, що буде отриманий оподаткований прибуток, достатній, щоб дозволити використати вигоду від відстроченого податкового активу повністю або частково.

Відстрочений податок розраховується за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовуватися в періоді реалізації відповідних активів або зобов'язань. Товариство визнає поточні та відстрочені податки як витрати або дохід і включає в прибуток або збиток за звітний період, окрім випадків, коли податки виникають від операцій або подій, які визнаються прямо у власному капіталі або від об'єднання бізнесу.

Товариство визнає поточні та відстрочені податки у капіталі, якщо податок належить до статей, які відображено безпосередньо у власному капіталі в тому самому чи в іншому періоді.

Забезпечення

Забезпечення визнається, якщо:

- а) Товариство має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події;
- б) ймовірно, що вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для виконання зобов'язання;
- в) можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

Минула подія, яка спричиняє появу існуючого зобов'язання, називається подією, яка створює зобов'язання. Щоб подія була такою, що створює зобов'язання, треба, щоб Товариство не мало реальної альтернативи виконання зобов'язання, створеного подією. Це відбувається

а) якщо виконання зобов'язання може бути примусово забезпечене в судовому порядку, або

б) у разі конструктивного зобов'язання, в якому подія (яка може бути дією Товариства) створює обґрунтоване очікування в інших сторін, що Товариство виконає своє зобов'язання.

Виплати працівникам

Товариство визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Товариство визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток - під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпускних.

Відповідно до колективного договору виплачується одноразова допомога при виході на пенсію за віком, що має не суттєвий вплив на витрати Товариства.

Пенсійні зобов'язання

Відповідно до українського законодавства, Товариство нараховує внески на заробітну плату працівників до Державного пенсійного фонду. Поточні внески розраховуються як процентні нарахування на поточні нарахування заробітної плати, такі витрати відображаються у періоді, в якому були надані працівниками послуги, що надають їм право на одержання внесків, та зароблена відповідна заробітна плата.

Товариство має юридичні зобов'язання компенсувати Пенсійному фонду України фактичні витрати на виплату та доставку пенсій деяким категоріям працівників, які мають право на пенсію за віком на пільгових умовах.

Доходи та витрати

Товариство застосовує МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» тільки якщо контрагентом за цим договором є клієнт. *Клієнт* - це сторона, яка уклала з Товариством договір про отримання товарів чи послуг, які є результатом звичайної діяльності Товариства в обмін на компенсацію. *Контрагент за договором не є клієнтом*, якщо, наприклад, контрагент уклав з Товариством договір з метою взяти участь у діяльності або процесі, в якому сторони договору спільно беруть на себе ризики та спільно користуються вигодами, які є результатом такої діяльності або процесу (наприклад, розробка активу в угоді про співпрацю), а не з метою отримати результати звичайної діяльності Товариства.

Товариство застосовує МСФЗ 15 до всіх договорів з клієнтами, за винятком таких:

- а) угод про оренду;
- б) страхових контрактів;
- в) фінансових інструментів та інших контрактних прав чи зобов'язань, що належать до сфери застосування МСФЗ 9, 10, 11, МСБО 27 та 28; та
- г) негрошових обмінів між суб'єктами господарювання у тій самій лінії бізнесу з метою спрощення здійснення продажів клієнтам або потенційним клієнтам.

Товариство визнає дохід унаслідок передачі обіцяних товарів або послуг клієнтам у сумі, що відображає компенсацію, на яку Товариство очікує мати право в обмін на ці товари або послуги у відповідності до МСФЗ-15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Виручка від передавання передбачених контрактом товарів або послуг клієнтам визнається у сумі, яка відображає очікувану в обмін на такі товари чи послуги винагороду. Тобто, визнання виручки відображає передачу товарів і послуг. Застосування такого принципу належатиме від фактів та обставин, передбачених контрактом із клієнтом. Цей принцип реалізується через п'ятиступеневу модель, яка застосовуватиметься до всіх контрактів із клієнтами, і включає такі етапи: 1. Ідентифікація контракту з клієнтом. 2. Визначення зобов'язань за контрактом. 3. Визначення ціни угоди. 4. Ідентифікація ціни угоди для виконання зобов'язань за контрактом. 5. Визнання виручки під час виконання зобов'язань.

Виручка (дохід) від сервісного договору буде ділитися на два компонента: виручка від продажу активу (визначається за справедливою вартістю) і власне виручка від продажу товару (надання послуг), яка буде визнаватися в розмірі меншому, ніж обумовлено в договорі, на суму визначеного компонента.

На момент укладення договору Товариство оцінює товари або послуги, обіцяні в договорі клієнтом, та визначає як зобов'язання щодо виконання кожному обіцянку передати клієнтові або

(а) товар чи послугу (або сукупність товарів чи послуг), які є відокремленими;

або

(б) серію відокремлених товарів або послуг, які по суті є однаковими та передаються клієнтові за однією і тією самою схемою

Товар або послуга, обіцяні клієнтові, є *відокремленими*, якщо виконуються обидва такі критерії:

(а) клієнт може мати вигоду від товару або послуги або саму по собі, або разом з іншими ресурсами, які клієнт може легко отримати (тобто цей товар або послуга здатна бути відокремленою); та

(б) обіцянку Товариства передати товар або послугу клієнтові можна відокремити від інших обіцянок у даному договорі (тобто товар або послуга є відокремленою у контексті даного договору).

Товариство *визнає дохід*, коли (або у міру того, як) воно задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або у міру того, як) клієнт *отримує контроль* над таким активом.

Контроль над активом означає здатність керувати використанням активу та отримувати практично всю решту вигід від нього. Контроль включає в себе спроможність заборонити іншим суб'єктам господарювання керувати використанням активу та отримувати вигоди від нього. Вигоди від активу - це потенційні грошові потоки (надходження грошових коштів або економія грошових коштів, які вибувають), які можуть бути отримані безпосередньо чи опосередковано.

Товариство передає контроль над товаром або послугою з плином часу, і, отже, задовольняє зобов'язання щодо виконання та *визнає дохід з часом*, якщо виконується один з таких критеріїв:

(а) клієнт одночасно отримує та споживає вигоди, що надаються внаслідок виконання Товариством у процесі виконання;

(б) виконання Товариством створює або вдосконалює актив (наприклад, незавершене виробництво), який контролюється клієнтом у процесі створення або вдосконалення активу; або

(в) виконання Товариством не створює активу з альтернативним використанням для Товариства і воно має юридично обов'язкове право на отримання платежу за виконання, завершене до сьогодні.

Оцінка того, чи має актив альтернативне використання для Товариства здійснюється на момент укладення договору.

Щоб визначити *момент часу*, у який клієнт отримує контроль над обіцяним активом, а Товариство задовольняє зобов'язання щодо виконання, Товариство розглядає вимоги щодо контролю. Крім того, Товариство розглядає показники передачі контролю, серед яких, зокрема, такі:

(а) Товариство має поточне право на оплату за актив - якщо клієнт у даний час зобов'язаний заплатити за актив, тоді це може означати, що клієнт отримав можливість спрямовувати використання, і отримав практично всі інші вигоди від активу, отриманого в обмін на оплату.

(б) Клієнт має право власності на актив - право власності може вказувати на те, яка сторона договору спроможна направляти використання активу та отримати практично всі інші вигоди від нього, або обмежити доступ інших суб'єктів господарювання до цих вигід.

(в) Товариство передало фізичне володіння активом (крім угод про продаж з подальшим викупом, про зберігання та продаж, а також у деяких угодах про поставку товару, в яких клієнт чи покупець може фізично володіти активом, контроль над яким здійснює продавець).

(г) Клієнт має істотні ризики та винагороди, пов'язані з володінням активом;

(г) Клієнт прийняв актив.

Для кожного зобов'язання щодо виконання Товариство визначає на момент укладення

договору, чи задовольнить воно це зобов'язання щодо виконання з плином часу, чи ж воно задовольнить це зобов'язання щодо виконання у певний момент часу.

Для кожного зобов'язання щодо виконання, що *задовольняється з плином часу*, Товариство *визнає дохід протягом певного часу*, оцінюючи прогрес на шляху до повного задоволення такого зобов'язанням щодо виконання, використовуючи *метод оцінювання прогресу за результатами*.

Методи оцінки за результатом передбачають визнання доходу на основі прямих оцінок вартості для клієнта товарів або послуг, переданих на сьогоднішній день, по відношенню до решти товарів чи послуг, обіцяних за договором. До методів оцінювання за результатом належать, зокрема, аналіз виконання, завершеного на сьогоднішній день, оцінки досягнутих результатів, здійснені етапи, час, що минув, та кількість виготовлених чи переданих одиниць. В кінці кожного звітного періоду Товариство проводить переоцінку прогресу на шляху до повного задоволення зобов'язань щодо виконання, що задовольняються з плином часу.

Якщо Товариство має право на компенсацію від клієнта у сумі, яка безпосередньо відповідає вартості для клієнта зобов'язання, виконаного Товариством на сьогоднішній день, Товариство може *визнавати дохід у сумі, на яку воно має право виставити рахунок*.

Коли (або як тільки) зобов'язання щодо виконання задоволене, Товариство визнає як дохід величину *ціни операції* (яка не включає оцінок змінної компенсації, що є обмеженими), яка віднесена на це зобов'язання щодо виконання. Щоб визначити ціну операції, Товариство розглядає умови договору та свою звичну практику бізнесу. *Ціна операції* - це величина компенсації, яку Товариство очікує отримати право в обмін на передачу клієнтові обіцяних товарів або послуг за винятком сум, зібраних від імені третіх осіб (наприклад, деяких податків на продаж).

Компенсація, обіцяна в договорі з клієнтом, може включати фіксовані суми, змінні суми або і ті й ті суми. Визначаючи ціну операції, Товариство враховує:

- (а) змінну компенсацію;
- (б) обмежувальні оцінки змінної компенсації;
- (в) наявність у договорі суттєвого компоненту фінансування;
- (г) не грошову компенсацію; та
- (г) компенсацію, що має бути сплачена клієнтові.

Для цілей визначення ціни операції припускається, що товари або послуги будуть передані клієнтові, як обіцяно відповідно до чинного договору, і що договір не буде скасовано, оновлено або змінено.

Якщо компенсація, обіцяна в договорі, включає змінну величину, то Товариство оцінює суму компенсації, на яку воно матиме право в обмін на передачу обіцяних товарів або послуг клієнтові, використовуючи *метод найімовірнішої величини*. *Найімовірніша величина* це одне, найімовірніше значення у діапазоні можливих величин компенсації (тобто один найімовірніший результат договору). Цей метод застосовується протягом всього терміну дії договору. Інформація, яку Товариство використовує для визначення величини змінної компенсації, це інформація, яку керівництво Товариства використовує у процесі подання заявок і пропозиції для участі у торгах, а також при встановленні цін на обіцяні товари або послуги.

Товариство включає в ціну операції частину або всю величину змінної компенсації лише якщо існує висока ймовірність того, що коли невизначеність, пов'язана зі змінною компенсацією, буде в основному вирішена, істотного сторнування суми визнаного кумулятивного доходу не відбудеться.

Товариство *не здійснює обов'язкового коригування* обіцяної суми компенсації з метою урахування істотного компонента фінансування, якщо воно очікує, на момент укладення договору, що період між часом, коли Товариство передає обіцяний товар або послугу клієнтові, та часом, коли клієнт платить за такий товар або послугу, становитиме *не більше одного року*.

Для визначення ціни операції для договорів, у яких клієнт обіцяє компенсацію в іншій формі, ніж грошовими коштами, Товариство оцінює компенсацію негрошовими коштами (або

обіцянку грошової компенсації) за справедливою вартістю.

Зобов'язання щодо відшкодування оцінюються за величиною отриманої компенсації (або дебіторської заборгованості), на яку, як передбачає Товариство, воно не матиме права (тобто суми, не включені в ціну операції). Зобов'язання щодо відшкодування (та відповідна зміна ціни операції і, отже, зобов'язання за договором) оновлюється в кінці кожного звітного періоду з метою відображення зміни обставин.

Сумою, яка б компенсувала Товариству виконання, завершене на сьогоднішній день, буде сума, що приблизно дорівнює ціні продажу товарів або послуг, переданих на сьогоднішній день (наприклад, відшкодування витрат, понесених Товариством у процесі задоволення зобов'язання щодо виконання, плюс прийнятна маржа прибутку),

Наприкінці кожного звітного періоду Товариство оновлює оцінку ціни операції (зокрема, оновлює свою оцінку того, чи є попередня оцінка змінної компенсації обмеженою) з метою достовірного відображення обставин, що склалися на кінець звітного періоду, та зміни обставин протягом звітного періоду. Товариство *обліковує зміни ціни операції як зменшення доходу в тому періоді, у якому відбулася зміна ціни договору.*

Розподіл ціни операції на зобов'язання щодо виконання здійснюється на кожне зобов'язання щодо виконання (або відокремлений товар або послугу) у сумі, яка відображає величину компенсації, на яку Товариство сподівається отримати право в обмін на передачу обіцяних товарів або послуг клієнтам.

Товариство розподіляє ціну операції на кожне зобов'язання щодо виконання *на основі відносних окремо взятих цін продажу на відокремлений товар або послугу*, що лежить в основі кожного зобов'язання щодо виконання у договорі, пропорційно до таких окремо взятих цін продажу. *Окремо взята ціна продажу* - це ціна, за якою Товариство продало би обіцяний товар або послугу клієнтам окремо за подібних обставин та подібним клієнтам. Зазначена в договорі ціна або ціна на товар або послугу, вказана у переліку цін, визнається окремо взятою ціною продажу цього товару або послуги.

Метод, що використовується для оцінки окремо взятої ціни продажу товару або послуги, є підхід скоригованої оцінки ринку. Товариство розподіляє знижку пропорційно на всі зобов'язання щодо виконання в договорі та розподіляє змінну величину (і подальші зміни такої величини) повністю на зобов'язання щодо виконання або на відокремлений товар або послугу, що є частиною одного зобов'язання щодо виконання.

Товариство визнає додаткові витрати на отримання договору з клієнтом як актив, якщо воно сподівається відшкодувати ці витрати.

Коли якась частина договору виконана, Товариство відображає договір у звіті про фінансовий стан як контрактний актив або контрактне зобов'язання, залежно від співвідношення між виконанням Товариством свого зобов'язання за договором та оплатою, здійсненою клієнтом. *Товариство відображає будь-які безумовні права на компенсацію окремо як дебіторську заборгованість.*

Визнання витрат

Витрати - це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами дивідендів.

Визначення витрат включає збитки та витрати, які виникають під час звичайної діяльності Товариства. Витрати, що виникають під час звичайної діяльності, включають, наприклад, собівартість реалізованої продукції, заробітну плату та амортизацію. Вони, як правило, мають форму вибуття або амортизації активів, таких як грошові кошти та їх еквіваленти, запаси, основні засоби.

Збитки відображають інші статті, які відповідають визначенню витрат і можуть виникати або не виникати в ході звичайної діяльності Товариства. Збитки означають зменшення економічних вигід, що своєю суттю не відрізняються від інших витрат, і включають, наприклад,

збитки в результаті стихійних лих, таких як пожежа або повінь, а також ті, що виникають після вибуття непоточних активів.

Визначення витрат охоплює також нереалізовані збитки, наприклад, такі, які виникають у результаті зростання обмінного курсу іноземної валюти щодо позички в цій валюті. Коли збитки визнають у звіті про прибутки та збитки, їх відображають окремо, оскільки інформація про них є корисною для прийняття економічних рішень. Збитки відображаються у звітах без пов'язаного з ними доходу.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан. Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу. Витрати визнаються одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.

Обліку підлягають фактично понесені витрати (які мають документальне підтвердження їх здійснення), або прогнозовані витрати, за бухгалтерською довідкою, затвердженою в порядку, встановленому директором.

Витрати класифікуються згідно Плану рахунків. Адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні, фінансові та інші витрати вважаються витратами періоду та відображаються в складі прибутків (збитків).

Доцільність витрат, правильність розподілу їх згідно з видами витрат підтверджується підписами виконавця та затверджується директором.

Витрати майбутніх періодів визнаються шляхом систематичного розподілу їх вартості між звітними періодами, протягом яких вони будуть забезпечувати одержання економічних вигід.

Транспортно-заготівельні, монтажні - налагоджувальні та інші витрати, пов'язані з придбанням запасів, необоротних активів, які включаються до вартості придбання, не включаються до складу витрат, а підлягають віднесенню на відповідні рахунки обліку необоротних активів та запасів.

Витрати за позиками

Товариство з метою складання фінансової звітності застосовує базовий підхід до обліку витрат за позиками, відображений у МСБО 23.

Витрати за позиками, які не є часткою фінансового інструменту та не капіталізуються як частина собівартості активів, визнаються як витрати періоду. Товариство капіталізує витрати за позиками, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, як частина собівартості цього активу.

Умовні зобов'язання та активи

Товариство не визнає у фінансовій звітності умовні активи, які виникають, як правило, внаслідок незапланованих або інших неочікуваних подій, які уможливають надходження економічних вигід до Товариства (наприклад, позов, який Товариство порушує через судові процеси і результат якого є невизначеним), оскільки це може спричинити визнання доходу, який може бути ніколи не отриманим. Проте, коли з'являється цілковита впевненість у отриманні доходу, тоді пов'язаний з ним актив не є умовним активом і його визнання є належним. Інформація про умовний актив розкривається у Примітках до фінансової звітності, коли надходження економічних вигід є ймовірним.

Умовні активи оцінюються регулярно, щоб забезпечити відповідне відображення змін у фінансовій звітності. Якщо з'явилась цілковита впевненість у надходженні економічних вигід, актив і пов'язаний з ним дохід визнаються у фінансовій звітності того періоду, в якому відбувається зміна.

Товариство не визнає у фінансовій звітності умовне зобов'язання, а розкриває інформацію про умовне зобов'язання в Примітках до фінансової звітності, якщо існування існуючого зобов'язання не є ймовірним і якщо можливість вибуття ресурсів, що втілюють у собі економічні вигоди, не є віддаленою.

Прибуток на акцію

Товариство представляє показники базисного та розбавленого прибутку на акцію щодо своїх звичайних акцій керуючись МСБО 33 «Прибуток на акцію».

Суми базового прибутку на акцію розраховано шляхом розподілу чистого прибутку за рік, що припадає на власників звичайних акцій Товариства, на середньозважену кількість звичайних акцій в обігу протягом року.

Власний капітал

Товариство визнає статутний капітал у складі власного капіталу, сформований у відповідності зі Статутом товариства.

Товариство нараховує дивіденди учасникам, і визнає їх як зобов'язання на звітну дату лише в тому випадку, якщо вони були оголошені до звітної дати включно.

Порядок розподілу накопиченого прибутку встановлюється на загальних зборах акціонерів.

11. Істотні судження і джерела невизначеності у оцінках

Істотні судження в процесі застосування облікової політики.

У процесі застосування облікової політики керівництво Товариства зробило певні професійні судження, окрім тих, які вимагають використання оцінок, які мають найбільш істотний вплив на суми, визнані в фінансовій звітності. Ці судження, серед іншого, включають правомірність застосування припущення щодо здатності вести свою діяльність на безперервній основі.

При підготовці фінансової звітності Товариство робить оцінки та припущення, які мають вплив на визначення сум активів та зобов'язань, визначення доходів та витрат звітного періоду, розкриття умовних активів та зобов'язань на дату підготовки фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Фактичні результати можуть відрізнитися від таких оцінок.

Основні джерела невизначеності оцінок - нижче наведені ключові припущення щодо майбутнього, а також основні джерела невизначеності оцінок на кінець звітного періоду, які мають істотний ризик стати причиною внесення суттєвих коригувань до балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року.

Строки корисного використання основних засобів

Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів залежить від професійного судження керівництва, яке засноване на досвіді роботи з аналогічними активами. При визначенні строків корисного використання активів керівництво бере до уваги умови очікуваного використання активів, моральний знос, фізичний знос і умови праці, в яких будуть експлуатуватися дані активи. Зміна будь-якого з цих умов або оцінок може в результаті привести до коригування майбутніх норм амортизації.

Відстрочені податкові активи

Відстрочені податкові активи визнаються для всіх невикористаних податкових збитків в тій мірі, в якій ймовірно отримання оподаткованого прибутку, за рахунок якого можливо буде реалізувати дані збитки. Від керівництва вимагається прийняття істотного професійного судження при визначенні суми відстрочених податкових активів, які можна визнати, на основі очікуваного терміну і рівня оподатковуваних прибутків з урахуванням стратегії майбутнього податкового планування.

Оцінки, які особливо чутливі до змін, стосуються *резерву на покриття кредитних збитків та визначення справедливої вартості фінансових активів, оцінюваних та обліковуваних за справедливою вартістю.*

Товариство визнає зменшення корисності через резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, що оцінюється за амортизованою собівартістю, для позик і торгової дебіторської заборгованості, дебіторської заборгованості за орендою, за іншою поточною дебіторською заборгованістю, що визнана фінансовим активом.

Резерв під збитки визнається в прибутках/збитках і зменшує балансову вартість активу в звіті про фінансовий стан. Товариство визнає сприятливі зміни в очікуваних кредитних збитках за весь строк дії як прибуток від зменшення корисності, навіть якщо розмір очікуваних кредитних збитків протягом строку дії є меншим від розміру очікуваних кредитних збитків, що були враховані в оцінці грошових потоків під час первісного визнання.

Товариство оцінює очікувані кредитні збитки за фінансовими активами із застосуванням принципів щодо нейтральності і доступності інформації, що є основою оцінки, а також застосовує методи сценарного аналізу та дисконтування грошових потоків, враховуючи часову вартість грошей. Максимальний період, який ураховується під час оцінки очікуваних кредитних збитків, - це максимальний договірний період (з урахуванням умов про пролонгацію), протягом якого Товариство є вразливим до кредитного ризику.

Основні припущення стосовно майбутнього та інших ключових джерел виникнення невизначеності оцінок на дату балансу, які мають значний ризик стати причиною внесення суттєвих коригувань у балансову вартість активів та зобов'язань протягом наступного фінансового періоду, представлені таким чином:

	(тис. грн.)	
	31.12.2018	31.12.2017
Фінансові інвестиції	-	-
Торговельна дебіторська заборгованість	180032	80665
інша поточна дебіторська заборгованість	1637	1498

12. виправлення помилок минулих періодів, інші зміни

Внаслідок виправлення помилок минулих періодів проведена зміна валюти балансу на 01.01.2018 року

	На початок звітного року	Зміни	На початок року зі змінами	Пояснення
Рядок ф. № 1 1400	157261	-25137	132124	Перенесення на нерозподілений прибуток суми перерахунку статутного капіталу, проведеного в 2012 році внаслідок відображення гіперінфляції
Рядок ф. № 1 1420	-210454	+25137	-185317	Перенесення на нерозподілений прибуток суми перерахунку статутного капіталу, проведеного в 2012 році внаслідок відображення гіперінфляції
Рядок ф. № 1 1420	-185317	+5241	-180076	Збільшення нерозподіленого прибутку за рахунок відновлення вартості повністю зношених основних засобів).

13. Пов'язані сторони

До пов'язаних сторін та операцій з ними належать:

- а). підприємства, які прямо або опосередковано контролюють або перебувають під контролем, або ж перебувають під спільним контролем разом з Товариством;
- б). асоційовані підприємства;

- в). спільні підприємства, у яких Товариство є контролюючим учасником;
- г). члени провідного управлінського персоналу Товариства;
- д). близькі родичі особи, зазначеної в а) або г);
- е). підприємства, що контролюють Товариство, або здійснюють суттєвий вплив, або мають суттєвий відсоток голосів у Товаристві;
- ж). програми виплат по закінченні трудової діяльності працівників Товариства або будь-якого іншого суб'єкта господарювання, який є пов'язаною стороною Товариства.

До переліку пов'язаних сторін віднесені акціонери, юридичні особи, що перебувають під спільним контролем та найвищий управлінський персонал Товариства. Винагороди найвищому управлінському персоналу включають заробітну плату, премії, компенсаційні виплати, які враховані у складі "Адміністративних витрат". До складу управлінського персоналу входять члени дирекції та члени Наглядової ради (безоплатно).

Акціонери, що мають пакети акцій більше 5%:

Власник			Цінні папери			
ЕДРПОУ	Вид особи	Найменування, код ЄДРПОУ, країна	Вид, форма випуску та форма існування	Номінальна вартість	Кількість	Від загальної кількості (%)
30370711	Юридична особа - нерезидент	СЕРТАКО ЛІМІТЕДКІПР	Акція проста бездокументарна іменна	0.25	153397507	29.0254
30370711	Юридична особа - нерезидент	ДЕВІСАЛ ЛІМІТЕДКІПР	Акція проста бездокументарна іменна	0.25	90836840	17.1879
30370711	Юридична особа - нерезидент	ДІФАНО ІНВЕСТМЕНТС ЛТД (DEFANO INVESTMENTS LTD)КІПР	Акція проста бездокументарна іменна	0.25	256013848	48.4421

У 2018 році дивіденди не виплачувалися.

Всього заборгованість по невиплачених дивідендах складає станом на 31.12.2018 року в сумі 33241 тис.грн.

У 2018 році операції з пов'язаними сторонами представлені наступним чином:
Загальна сума господарських операцій з пов'язаними сторонами – 571 967,5 тис.грн.
в т.ч.

Загальна сума реалізації – 569 909,4 тис.грн;

Послуги (заробітна плата нарахована) членів наглядової ради – 180 412,9 тис.грн;

Загальна сума виплат найвищому управлінському персоналу Товариства за 2018 рік склала 4474,1 тис.грн. Ці витрати віднесені до адміністративних витрат.

Станом на 31.12.2018 року:

Частка поточної дебіторської заборгованості пов'язаних сторін 38 282,3 тис.грн. відображена по р.1125 балансу

До пов'язаних сторін (крім акціонерів) віднесені: ПрАТ «Дніпровагонмаш», Голова наглядової ради Волоковий Ігор Анатолійович, член наглядової ради Тегіпко Сергій Миколайович

14. Основні засоби

Основні засоби Товариства були представлені наступним чином: (тис.грн.)

	Будинки, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Іструменти, прилади, інвентар	Інші основні засоби	Незавершене будівництво	Всього
Балансова вартість станом 31.12.16р	50 538	109 784	3 816	3 090	42 626	68 078	758 185
Придбано основних засобів у 2017 році	955	4 869	-	55	12 494	14 680	33 053
Переміщення	33 750-	-114 385	-2 313	-757	-18	-	-83 723
Вибуло	-	488	153	15	1 563	17 009	19 228
Первісна вартість станом 31.12.17р	141 772	369 958	10 005	5 743	95 060	65 749	688 287
Амортизаційні нарахування за період (2017рік)	2 673	10 902	1 120	642	3 914	-	19 251
Вибуло	7	149	11	3	1 556	-	1 726
Амортизація станом на 31.12.17р	80 193	276 720	7 313	3 244	43 858	-	411 328
Балансова вартість станом 31.12.17р	61 579	93 238	2 692	2 499	51 202	65 749	276 959
Придбано основних засобів у 2018 році	3 740	7 609	-	340	18 928	30 959	61 576
Переміщення	-12 976	34 420	-3 387	-153	-173	-	17 731
Вибуло	-	50	-	10	465	30 160	30 685
Первісна вартість станом 31.12.18р	132 536	411 937	6 618	5 920	113 350	66 548	736 909
Амортизаційні нарахування за період (2018рік)	2 779	11 042	899	788	10 306	-	25 814
Вибуло	-	46	-	8	459	-	513
Амортизація станом на 31.12.18р	74 655	312 276	4 824	3 418	53 699	-	448872
Балансова вартість станом 31.12.18р	57 881	99 661	1 794	2 502	59 651	66548	288 037

Станом на 31 грудня 2018 року основні засоби, призначені до продажу, відсутні.

Б. Запаси

Запаси Товариства були представлені наступним чином: тис.грн.

Запаси	31 грудня 2017 року	31 грудня 2018 року

Сировина і матеріали	56 681	64 907
Запасні частини	15 617	25 610
Малоцінні та швидкозношувані предмети	8 477	9 959
Інші запаси	3 682	3 649
Разом виробничі запаси:	35077	262 761
Незавершене виробництво	27 367	44 345
Готова продукція	7 688	218 289
Товари	22	127
Разом:	119 534	366 886

В 2018 році уцінка вартості запасів не проводилась.

16. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, тис.грн.

Станом на 31 грудня 2017 року та 31 грудня 2018 року торговельна дебіторська заборгованість була представлена таким чином:

Дебіторська заборгованість	31 грудня 2018 року	31 грудня 2017 року
Торгова дебіторська заборгованість	180 032	80 665
Резерв кредитних збитків	-	-
Всього	180 032	80 665

17. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, тис.грн.

	31-12-2018	31-12-2017
По податку на прибуток	1 358	1 358
З інших податків	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом разом	1 358	1 358

18. Інша поточна дебіторська заборгованість, тис.грн.

	31-12-2018	31-12-2017
Інша дебіторська заборгованість	4862	4723
Резерв кредитних збитків	3225	3225
Інша поточна дебіторська заборгованість, балансова вартість:	1637	1498
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	48779	62669

Передплати, зроблені третім сторонам, переважно являють собою передплати, зроблені за сировину, матеріали та енергоносії.

Зміна резервів кредитних збитків представлено нижче (тис.грн.):

	31-12-2018	31-12-2017
Залишок на початок року	3225	-
Нараховано резерву	-	3225
Використано резерву	-	-
Відновлено резерву	-	-
Залишок на кінець року	3225	3225

19. Гроші та їх еквіваленти, тис.грн.

Станом на 31 грудня 2017 та 2018 року грошові кошти були представлені наступним чином:

Грошові кошти	31 грудня 2017 року	31 грудня 2018 року
Грошові кошти в національній валюті на поточних рахунках	64 172	10 158
Грошові кошти в національній валюті на депозитних рахунках	-	-
Грошові кошти в іноземній валюті на поточних рахунках	31	40
Готівка в касі	7	9
Всього	64 210	10 207

20. Інші оборотні активи, тис.грн.

	31-12-2018	31-12-2017
Податковий кредит по ПДВ (рах.644)	1200	604
Інші оборотні активи разом	1200	604

21. Власний капітал

Станом на 31.12.2018 р. зареєстрований та сплачений акціонерний капітал був представлений наступним чином:

Зареєстрований (пайовий) капітал

	Кількість акцій	Номинал. вартість однієї акції	Зареєстрований (пайовий) капітал
	<i>штук</i>	<i>грн.</i>	<i>тис. грн.</i>
На 1 січня 2017 року	528494072	0,25	132124
Внески учасників /(вилучення капіталу), протягом року	-	-	-
На 31 грудня 2017 року	528494072	0,25	132124
Внески учасників /(вилучення капіталу), протягом року	-	-	-
Збільшено за рахунок дооцінки необоротних активів			-
На 31 грудня 2018 року	528494072	0,25	132124

Структура акціонерного капіталу ПАТ «КСЗ» станом на 31 грудня 2018 року представлена таким чином:

	Кількість акцій	Частка володіння
	штук	%
Юридичні особи (21)	525731443	99,48
Фізичні особи (1320)	2762629	0,52
	528494072	100

Всі акції мають номінальну вартість 0,25 гривень. Утримувачі простих акцій мають право на отримання дивідендів по мірі їх оголошення, а також мають право одного голосу на акцію. Дивіденди акціонерам оголошуються і затверджуються на щорічних зборах акціонерів.

Власний капітал Товариства складає на 31.12.2018 року 206071 тис.грн. і більше зареєстрованого статутного капіталу на 73947 тис. грн.

Власний капітал за 2018 рік зріс на 259264 тис.грн., в тому числі зріс за рахунок отриманого в 2018 році прибутку 218788 тис.грн., іншого сукупного доходу (переоцінка пенсійного плану) в сумі 35235 тис.грн. та інших змін в капіталі 5241 тис.грн. (збільшення нерозподіленого прибутку за рахунок відновлення вартості повністю зношених основних засобів).

В попередніх періодах було створено резервний капітал в сумі 36671 тис.грн. При рекласифікації ця сума віднесена до нерозподіленого прибутку. В 2018 році відрахувань до резервного капіталу не було.

22. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) і дивіденди

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток), тис.грн.

	2018 р.	2017 р.
Залишок на 1 січня	(210 454)	(197 970)
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	218 788	(9 612)
Дивіденди	-	-
Залишок на 31 грудня	48 810	(210 454)

23. Довгострокові зобов'язання, тис.грн.

	31-12-2018	31-12-2017
Відстрочені податкові зобов'язання	-	-
Цільове фінансування	19	25
Пенсійні зобов'язання	252 761	260 055
Довгострокові зобов'язання і забезпечення разом (рядок 1595)	252 780	260 080

Пенсійні зобов'язання (тис.грн.):

	31-12-2018	31-12-2017
Залишок на початок року	260 055	241 209
Нараховано резерву	5530	30 324
Використано резерву	12824	11 478
Відновлено резерву	-	-
Залишок на кінець року	252 761	260 055

24. Поточні зобов'язання, тис.грн.

	31-12-2018	31-12-2017
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги перед вітчизняними постачальниками	63 508	31 677
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги перед іноземними постачальниками	31 327	38 810
Разом торгова кредиторська заборгованість:	94 835	70 487
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	-
В тому числі з податку на прибуток	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	3 620	2 828
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	47 740	37 453
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	56659	56756
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	33 241	33 241
Поточні забезпечення	-	-
Інші поточні зобов'язання разом (рядок 1690). В тому числі:	212648	205482
По розрахунках з підзвітними особами	14	1
По внескам до профспілок, нарахованих аліментах, інше.	38 127	25 885
По податковому кредиту з ПДВ, нарахованому до моменту поставки товарів, робіт, послуг	5984	8305
Інша поточна кредиторська заборгованість	168523	171291
Разом поточні зобов'язання	448743	406247

25. Чистий дохід від реалізації, тис.грн.

	2018 рік	2017 рік
Чистий дохід від реалізації послуг	-	-
Чистий дохід від реалізації товарів	-	-
Чистий дохід від реалізації готової продукції	1 272 347	710 920
Всього	1 272 347	710 920

26. Собівартість реалізації, тис.грн.

	2018 р.	2017 р.
Собівартість готової продукції		
В тому числі:		
Собівартість матеріалів та напівфабрикатів, енергоносії	596 540	380 910
Заробітна плата та відповідні нарахування	303 862	202 128
Амортизація	18 642	16 588
Інші витрати	13 049	14 745
Собівартість реалізації разом:	932 093	614 371

27. Інші операційні доходи та витрати, розгорнуто, тис.грн.

	2018 рік		2017 рік	
	доходи	витрати	доходи	витрати
Доходи (витрати) від купівлі-продажу іноземної валюти	8	8	-	-
Доходи (витрати) від операційної оренди	231	-	251	-
Визнані штрафи, пені, неустойки	57	1 494	29	4 811
Доходи (витрати) від реалізації інших оборотних активів	2 253	1 870	1 399	823
Доходи (витрати) від операційної курсової різниці	10 190	5 575	4 524	7 170
Резерв сумнівних боргів	-	-	-	3225
Інші доходи/(витрати)	19 553	20 724	8 262	68738
Всього	32 292	29 671	14 465	19 997

28. Адміністративні витрати, тис.грн.

	2018 рік	2017 рік
Заробітна плата та відповідні нарахування	55 264	35 707
Амортизація	633	593
Послуги охорони	5 062	4 204
Послуги зв'язку	448	316
Послуги банку	1 509	835
Витрати на відрядження	458	777
Орендні платежі по землі	5 175	5 175
Витрати цехів	8 130	5 757
Охорона праці	640	440
Матеріальні витрати	2 797	1 808
Інші операційні витрати	2 022	2 218
Разом:	82 138	57 830

29. Витрати на збут, тис.грн.

	2018 рік	2017 рік
Заробітна плата та відповідні нарахування	1 712	1 048
Оформлення дозволів	174	381
Транспортні витрати	1 960	1 617
Амортизація	2	3
Страхування фінансових ризиків	224	417
Подача та прибирання вагонів	508	431
Витрати цехів	3 789	4 475
Інші	5959	3260
Всього	14328	11632

30. Інші доходи та витрати, тис.грн.

Інші доходи

	2018 р.	2017 р.
Доходи (витрати) від реалізації необоротних активів	-	-
Доходи від безоплатно отриманих активів	-	-
Інші доходи разом	-	-

Інші витрати

	2018 рік	2017 рік
Витрати при ліквідації основних засобів	27	40
Доходи (витрати) від реалізації необоротних активів	-	-
Інші витрати разом (рядок 2270)	27	40

31. Податок на прибуток, тис.грн.

У 2017 та 2018 роках відповідно з Податковим кодексом України ставка податку на прибуток встановлена на рівні 18%. Сума відстроченого податку була розрахована на основі нових ставок, враховуючи період, в якому відкладений податок буде реалізований.

Податок на прибуток у звіті про фінансові результати:

	2018 р.	2017 р.
Витрати (дохід) з податку на прибуток (рядок 2300)	3821	(2001)

Відстрочений податок на прибуток у звіті про фінансовий стан:

	31-12-2018	31-12-2017
Відстрочені податкові активи	9458	5637
Відстрочені податкові зобов'язання	-	-
Чисті відстрочені податкові активи / (зобов'язання)	9458	5637

Основні компоненти (відшкодування) / витрат з податку на прибуток за роки, що закінчилися 31 грудня 2017 та 2018 року, були представлені таким чином:

тис.грн.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання	Залишок на 31 грудня 2017 року	Залишок на 31 грудня 2018 року
Відстрочені податкові активи, в тому числі:	5 637	9 458
ВПА, нараховані на забезпечення інших виплат	109	318
ВПА, нараховані на резерв сумнівних боргів (кредитних збитків)		581
ВПА, нараховані на різницю вартості основних засобів	5528	8559
Відстрочені податкові зобов'язання, в тому числі:		
ВПЗ, нараховані на вартість основних засобів		
Разом ВПА та ВПЗ (ВПА)	5 637	9 458

32. Умовні і контрактні зобов'язання

Інвестиційна програма

Інвестиційна програма ПАТ «КСЗ» відсутня.

Соціальні зобов'язання

Первинна профспілкова організація ПАТ «КСЗ» підписала зі своїми працівниками колективний договір. За умовами такого договору Товариство має зобов'язання щодо здійснення своїм працівникам певних виплат у зв'язку із соціальним забезпеченням, сума яких може змінюватися з року в рік. Резерв під такі зобов'язання враховується у фінансовій звітності як довгострокові пенсійні зобов'язання.

Страхування

Страхова галузь в Україні знаходиться у стадії розвитку, тому багато форм страхового захисту, поширених в інших країнах, в Україні, як правило, ще не є загальнодоступними. Товариство не має повного страхового покриття з обладнання на випадок переривання діяльності або виникнення зобов'язань перед третьою стороною щодо пошкодження майна або нанесення шкоди навколишньому середовищу в результаті аварій, пов'язаних з майном або операціями Товариства. До тих пір, поки Товариство не отримає адекватного страхового покриття, існує ризик того, що втрата або пошкодження певних активів може спричинити суттєвий негативний вплив на діяльність та фінансовий стан Товариства.

Судові процеси

У ході своєї діяльності Товариство є стороною великої кількості судових справ. За оцінкою управлінського персоналу, вплив на фінансові результати задоволення позовних вимог, стороною яких є Товариство, є суттєвим, але необхідність створення будь яких забезпечень чи визнання активів відсутня, в зв'язку із не визначеністю щодо термінів прийняття рішень судовими інстанціями а також із не можливістю достовірно оцінити їх результати.

Питання охорони навколишнього середовища

Звичайна господарська діяльність Товариства може завдавати суттєвої шкоди навколишньому середовищу. Нормативні положення щодо охорони навколишнього середовища в Україні змінюються та постійно переглядаються. Керівництво вважає, що за існуючих умов застосування законодавства не існує суттєвих зобов'язань щодо завдання шкоди навколишньому середовищу, які мають бути нараховані у фінансовій звітності згідно з МСФЗ.

Оподаткування

Внаслідок наявності в українському комерційному законодавстві, й податковому зокрема, положень, які дозволяють більш ніж один варіант тлумачення, а також через практику, що

склалася в загалом нестабільному економічному середовищі, за якої податкові органи довільно тлумачать аспекти економічної діяльності, у разі, якщо податкові органи піддадуть сумніву певне тлумачення, засноване на оцінці керівництва економічної діяльності, ймовірно, що Товариство змушене буде сплатити додаткові податки, штрафи та пені. Така невизначеність може вплинути на вартість фінансових інструментів, втрати та резерви під кредитні збитки щодо дебіторської заборгованості, а також на ринковий рівень цін на угоди.

В результаті майбутніх податкових перевірок можуть бути виявлені додаткові зобов'язання, які не будуть відповідати податковій звітності Товариства. Такими зобов'язаннями можуть бути власне податки, а також штрафи і пеня та їх розміри можуть бути суттєвими. У той час як Товариство вважає, що воно відобразило всі операції у відповідності з чинним податковим законодавством, існує велика кількість податкових норм, в яких присутня достатня кількість спірних моментів, які не завжди чітко і однозначно сформульовані.

Економічне середовище

Незважаючи на те, що економіка України визнана ринковою, вона продовжує демонструвати деякі особливості, притаманні перехідній економіці. Такі особливості характеризуються, але не обмежуються, низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу, відносно високим рівнем інфляції та наявністю валютного контролю, що не дозволяє національній валюті бути ліквідним засобом платежу за межами України. Стабільність економіки України в значній мірі залежатиме від політики та дій уряду, спрямованих на реформування адміністративної та правової систем, а також економіки в цілому. Внаслідок цього діяльності в Україні властиві ризики, яких не існує в умовах більш розвинених ринків.

Українська економіка схильна до впливу ринкового спаду і зниження темпів розвитку світової економіки. Світова фінансова криза призвела до зниження валового внутрішнього продукту, нестабільності на ринках капіталу, істотного погіршення ліквідності в банківському секторі та посилення умов кредитування всередині України. Незважаючи на стабілізаційні заходи, що вживаються урядом України з метою підтримки банківського сектора і забезпечення ліквідності українських банків і компаній, існує невизначеність щодо можливості доступу до джерел капіталу, а також вартості капіталу для Товариства та його контрагентів, що може вплинути на фінансовий стан, результати діяльності та економічні перспективи Товариства.

Керівництво Товариства провело найкращу оцінку щодо можливості повернення та класифікації визнаних активів, а також повноти визнаних зобов'язань. Однак Товариство ще досі знаходиться під впливом нестабільності, вказаної вище.

Знецінення національної валюти

Національна валюта – знецінення української гривні («грн.») у порівнянні з основними світовими валютами в 2018 році дещо спинилося. Офіційні обмінні курси, які встановлюються Національним банком України, для грн./долар США та грн./ Євро зменшився з 28,0672 та 33,4954 станом на 31 грудня 2017 року до 27,688 та 31,7141 станом на 31 грудня 2018 року, відповідно, що може вказувати на певний рівень стабілізації української економіки.

Ступінь повернення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів

Внаслідок ситуації, яка склалася в економіці України, а також як результат економічної нестабільності, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Товариства.

Ступінь повернення цих активів у значній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Товариства. Ступінь повернення фінансових активів шляхом відшкодування їх вартості Товариству, визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу, а саме даних щодо фінансового стану дебіторів Товариства. На думку керівництва додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

Поруки та застави

На звітну дату у Товаристві відсутні видані поруки та застави.

33. Розкриття інформації щодо облікових оцінок фінансових інструментів. Оцінки за справедливою вартістю та амортизованою собівартістю

Фінансові активи і фінансові зобов'язання Товариства містять грошові кошти, фінансові інвестиції, дебіторську і кредиторську заборгованість, випущені боргові цінні папери (облігації). Облікова політика щодо їхнього визнання та оцінки розкривається у відповідних розділах цих приміток.

В таблицях нижче представлена ієрархія джерел оцінок справедливої вартості активів Товариства за справедливою вартістю на 31 грудня 2018 і 31 грудня 2017 року.

Ієрархія джерел оцінок активів за справедливою вартістю станом на 31 грудня 2018 року, тис.грн.:

	Разом	Оцінка справедливої вартості з використанням		
		Котирувань на активних ринках (Рівень 1)	Значні спостережувані вихідні дані (Рівень 2)	Значні неспостережувані вихідні дані (Рівень 3)
Фінансові активи, справедлива вартість яких розкривається :				
Гроші та їх еквіваленти	10207	10207	-	-
Разом	10207	10207	-	-

Ієрархія джерел оцінок активів за справедливою вартістю станом на 31 грудня 2017 року, тис.грн.:

	Разом	Оцінка справедливої вартості з використанням		
		Котирувань на активних ринках (Рівень 1)	Значні спостережувані вихідні дані (Рівень 2)	Значні неспостережувані вихідні дані (Рівень 3)
Фінансові активи, справедлива вартість яких розкривається :				
Гроші та їх еквіваленти	64210	64210	-	-
Разом	64210	64210	-	-

За звітний період переведення між Рівнем 1 та Рівнем 2 джерел справедливої вартості не здійснювались.

Справедлива вартість та амортизована собівартість фінансових інструментів

Нижче наведене порівняння балансової та справедливої вартості і амортизованої собівартості фінансових інструментів Товариства, відображених у фінансовій звітності, за категоріями.

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.
Фінансові активи				
Гроші та їх еквіваленти	10207	64210	10207	64210
Разом	10207	64210	10207	64210

Керівництво Товариства вважає, що справедлива вартість грошових коштів дорівнює їх справедливій вартості.

	Балансова вартість		Амортизована собівартість	
	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.
Фінансові активи				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	180052	80665	180052	80665
Інша поточна дебіторська заборгованість	1637	1498	1637	1498
Разом	181689	82163	181689	82163
Фінансові зобов'язання				
Торгова кредиторська заборгованість	94835	70487	94835	70487
Інша поточна кредиторська заборгованість	168523	171291	168523	171291
Довгострокові пенсійні зобов'язання	252761	260055	252761	260055
Разом	516119	501833	516119	501833

Амортизована собівартість торгової та іншої поточної кредиторської заборгованості приблизно дорівнює їх первісній вартості бо вплив дисконтування є не суттєвим. Вартість довгострокових пенсійних зобов'язань підтверджена звітом актуарія.

34. Політика управління ризиками

Товариство відстежує і управляє фінансовими ризиками, які виникають в ході її діяльності. Цими ризиками є кредитний ризик, ринковий ризик та ризик ліквідності.

Фінансові зобов'язання Товариства включають кредиторську заборгованість та боргові цінні папери. Основною метою даних фінансових зобов'язань є фінансування операцій Товариства для підтримки її діяльності. Фінансовими активами, якими володіє Товариство, є фінансові інвестиції, дебіторська заборгованість і грошові кошти.

Категорії фінансових інструментів, тис.грн.

	31-12-2018	31-12-2017
Фінансові активи		
Гроші та їх еквіваленти	10207	64210
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	180052	80665
Інша поточна дебіторська заборгованість	1637	1498
Разом	191896	146373
Фінансові зобов'язання		
Торгова кредиторська заборгованість	94835	70487
Інша поточна кредиторська заборгованість	168523	171291
Довгострокові пенсійні зобов'язання	252761	260055
Разом	516119	501833

Кредитний ризик

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків Товариства є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна

інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Товариством використовуються наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти відповідно до кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів упродовж останніх п'яти років.

З метою управління кредитним ризиком та оперативного впливу на рівень розрахунків контрагентів у Товаристві запроваджено ефективну систему контролю за рівнем розрахунків дебіторів за отриману продукцію, товари та роботи, послуги.

На кожну дату балансу Товариство створює резерв кредитних збитків під знецінення дебіторської заборгованості, яка в звітності відображується за вирахуванням такого резерву. Керівництво Товариства вважає, що вплив кредитного ризику належним чином врахований при нарахуванні резервів.

Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний та відсотковий. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Товариство наражається на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в фінансові інструменти.

Відсотковий ризик - це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Товариства усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Товариства, так і на справедливу вартість чистих активів. Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високо інфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, керівництво Товариства контролює частку активів, розміщених у боргових зобов'язаннях у національній валюті з фіксованою відсотковою ставкою. Керівництво Товариства здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків Товариство має намір позбуватися боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів. Для оцінки можливих коливань відсоткових ставок Товариство використовує історичну волатильність відсоткових ставок за строковими депозитами (до 1 року) за останні 5 років за оприлюдненою інформацією НБУ. Товариство визнає, що обґрунтовано можливим є коливання ринкових ставок на ± 4 процентних пункти. Проведений аналіз чутливості заснований на припущенні, що всі інші параметри, зокрема валютний курс, залишатимуться незмінними, і показує можливий вплив зміни відсоткових ставок на 4 процентних пункти на вартість чистих активів Товариства. Можлива зміна справедливої вартості боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою розрахована як різниця між дисконтованими грошовими потоками за діючою ставкою та дисконтованими грошовими потоками у разі зміни відсоткової ставки за кожним фінансовим інструментом.

Продовж 2018 року були відсутні активи, що могли наражатися на відсоткові ризики, тому керівництво Товариства вважає, що вплив відсоткового ризику був несуттєвим. Товариство не має боргових зобов'язань з плаваючою процентною ставкою і на звітну дату Товариство не має кредитів і позик.

Валютний ризик - це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

На звітну дату Товариство має активи та зобов'язання, номіновані у валюту, відмінну від функціональної, тому наявний вплив цього ризику на діяльність Товариства.

Для мінімізації та контролю за валютними ризиками Товариство контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсягу активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Для пом'якшення цінового ризику Товариство використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в фінансові інструменти.

На основі аналізу історичної волатильності фондового індексу встановлено, що інший ціновий ризик для акцій українських підприємств становить +/-40,4% (торік +/-40,4%). Потенційна зміна цін визначена на спостереженнях історичної волатильності дохідностей цього класу активів. Потенційна волатильність визначається як така, що відповідає стандартному відхиленню річних дохідностей акцій упродовж останніх п'яти років.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що суб'єкт господарювання матиме труднощі в ході виконання зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу.

Ліквідність Товариства - це його здатність перетворити свої активи в кошти платежу для погашення короткострокових зобов'язань.

Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт покриття) - характеризує здатність Товариства забезпечити свої короткострокові зобов'язання з найбільш легко реалізованої частини активів – оборотних коштів. Цей коефіцієнт дає найбільш загальну оцінку ліквідності активів. Оскільки поточні зобов'язання Товариства погашаються в основному за рахунок поточних активів, для забезпечення нормального рівня ліквідності необхідно, щоб значення даного коефіцієнта було не менше 1.

ПАТ «КСЗ» на кінець 2018 року практично не наражається на значні ризики ліквідності, оскільки його зобов'язання перед кредиторами забезпечені наявними активами, які майже на 40% перевищують поточні зобов'язання. Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт покриття) на 31.12.2018 року дорівнює 1,36 а на 01.01.2018 року був 0,81.

Для управління ризиком ліквідності Товариством контролюються обсяги ліквідних активів, які можуть бути конвертовані у грошові кошти упродовж 12 місяців.

Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення, тис.грн.

	31.12.2018		31.12.2017	
	менше ніж 90 днів	більше ніж 90 днів	менше ніж 90 днів	більше ніж 90 днів
Запаси готової продукції		218289		7688
Гроші та їх еквіваленти	10207		64210	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги		180032		80665
Інша поточна дебіторська заборгованість		1637		1498
Усього активів	10207	399958	64210	89851
Поточні зобов'язання	51360	397383	40281	365966
Розрив (активи мінус	-41153	2575	40714	-276115

зобов'язання)				
---------------	--	--	--	--

Зміст полягає у тому, щоб мати можливість погашати поточні зобов'язання за рахунок наявних поточних активів, не порушуючи при цьому нормального плину виробничого процесу.

Нижче наведена інформація щодо кредиторської заборгованості в розрізі строків не погашення цих зобов'язань:

31-12-2018р	Менше 6 місяців	6 місяців – 1 рік	1 рік – 5 років	Разом
	<i>тис. грн.</i>	<i>тис. грн.</i>	<i>тис. грн.</i>	<i>тис. грн.</i>
Торгова кредиторська заборгованість	94835			94835
Одержані аванси	56659			56659
інша кредиторська заборгованість		212648		212648
Разом	151494	212648		364142

31-12-2017р	Менше 6 місяців	6 місяців – 1 рік	1 рік – 5 років	Разом
	<i>тис. грн.</i>	<i>тис. грн.</i>	<i>тис. грн.</i>	<i>тис. грн.</i>
Торгова кредиторська заборгованість	70487			70487
Одержані аванси	56756			56756
інша кредиторська заборгованість		205482		205482
Разом	127243	205482		332725

Ризик концентрації бізнесу

Основна господарська діяльність Товариства зосереджена на території м. Кременчук. Законодавство, що впливає на діяльність компаній в Україні, схильне до частих змін. Внаслідок цього активи і діяльність Товариства можуть бути схильні до ризику у разі негативних змін у політичному і діловому середовищі.

Управління капіталом

Товариство здійснює управління капіталом для забезпечення безперервної діяльності Товариства в осяжному майбутньому.

35. Події після звітного періоду

Після складання фінансових звітів за 2018 рік не відбувалися:

- події після дати балансу, які надавали б додаткову інформацію про визначення сум, пов'язаних з умовами, що існували на дату балансу, вимагали б коригування відповідних активів і зобов'язань, а також уточнення оцінки відповідних статей та

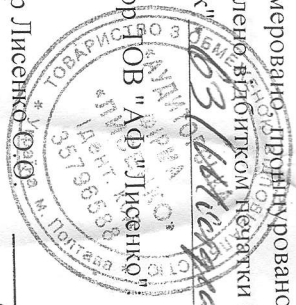
- події, що вказували б на умови, що виникли після дати балансу, що не потребують коригування статей фінансових звітів, але підлягають розкриттю інформації про них в Примітках до фінансової звітності, у визначенні МСБО 10.

Голова правління

Самусенко В.В.

„Пронумеровано, пронумеровано
та скріплено відбитком печатки (кількість)
сторінок” *23 (двадцять три)*

Директор ТОВ "Аф" Лісенко
Аудитор Лісенко

[Handwritten signature]